

VIVAT ACADEMIA

sekretariaat :
em. jacqmainlaan 126
1000 brussel – tel. 02 - 218 68 20 – pr 000-0429238-13

verantwoordelijke uitgever :
lic. hugo hermans
oude kerkstraat 56, 2000 antwerpen

BETAAL UW BIJDRAGE voor het academiejaar 1975-'76 op de postrekening 000-0429238-13, Verbond der Vlaamse Academics, Brussel. Vermeld de afdeling waartoe U wilt behoren, indien U **niet** geografisch bij de afdeling van Uw woonplaats wenst te worden ingedeeld. De bijdrage werden als volgt aangepast : steunende leden 1000 F of meer, gewone leden vanaf het zesde jaar na promotie 500 F, pas-afgestudeerden de vijf eerste jaren na promotie 200 F, dienstplichtigen 200 F, bijkomende leden, ook academics, in hetzelfde gezin, per persoon 100 F, vrijblijvend clubgeld voor Antwerpen 100 F. Vergeet niet bij de overschrijving duidelijk de bestemming te vermelden. WERF OOK NIEUWE LEDEN, aldus maakt U het V.V.A. sterker ; zo kan het meer doen voor de Vlaamse zaak in het algemeen en voor de zaak der academics in het bijzonder.

edele brabant ! were di !

Zonder daarom een strenge beurtrol te willen instellen, heeft de redactie van Vivat Academia het toch goed gevonden dat telkens een andere gouw eens extra aan het woord zou komen in ons blad. Brabant heeft gemeend dit aanbod, op dit ogenblik, zeker niet te mogen afwijzen. Het mocht er immers op gaan lijken dat de „Vlaamse Ontvoogding” in het hinterland zou voltrokken zijn, maar dat onze strategen gisteren Brussel, en vandaag Brabant, feitelijk al hadden opgegeven.

Dat is niet de geest in onze Brabantse afdelingen. We mogen zelfs stellen dat onze weerbaarheid verhoogt naarmate de klappen harder en frekwenter vallen : Hertoginnedal, Grondwetsherziening, Liberté-du-Père-de-Famille, Agglomeratiebedrog, Bedreigde federaties. Slechts een greep.

In de euforie van wat elders het Wirtschaftswunder, en hier wel eens Welvaartstaat genoemd werd, plots een oliefrats, hollende inflatie, drommen, drommen werklozen. Weer alles op de helling.

Met een misschien bevreedende instelling van de geest heeft V.V.A.-Brabant, waar een vijf- of zestal jaren geleden alle afdelingen gevallen waren of zieltoogden, zich traag maar staag weten te hervatten. Ontmoetingen met honderden Vlaamse Academics zijn b.v. te Brussel weer mogelijk geworden en in Leuven-Oost-Brabant werkt thans een jonge ploeg toegewijd haar schema uit na een paar jaar intense werking in voorbeeldige openheid op land en volk en wereld.

Het moeilijkst – waarom het niet erkennen ? – komen we van de grond waar onze aanwezigheid het meest vereist is : rond Halle en de „corridor-streek”. Weze dit nummer een oproep voor de dáár gevestigde academics !

Inderdaad heeft zich de laatste jaren, en dat zeer terecht, de aandacht toegespitst op het meest bedreigde deel van het strijdtoneel : Brussel - Brabant, – bedreiging die trouwens veel meer omvat dan wat men verfransing heet, de ontaarding begint slechts met die verfransing natuurlijk.

Dat een goed uitgebouwd V.V.A., juist in dit bedreigde gebied, een belangrijke taak te vervullen heeft staat wel buiten kijf. De voornemens in onze Brabantse afdelingen zijn er. Als het waar zou zijn dat elders in het verenigingsleven „niets-meer-gaat” zullen wij het maar proberen te doen.

Vandaag bieden wij u enkele bijdragen van prominenten uit de politieke of para-politieke wereld aan, die, in enige funktie, in één van onze afdelingen zijn opgetreden. Hun zienswijze en benaderingswijze moge tot nut strekken voor onze leden uit andere gouwen en afdelingen. Zo ziet er onze vrije tribune uit.

Dis FAGOT
Voorzitter V.V.A.-Brabant

onze algemene ledenvergadering 1975

De algemene ledenvergadering van het V.V.A. heeft dit jaar plaats op zaterdag 8 november e.k. in het „historische” kasteel van Ham te Steenokkerzeel.

De gouv van Brabant heeft het nuttig geoordeeld om inhoudelijk enigszins af te wijken van het traditionele opzet. Het ligt in de verwachting dat de persoonlijke inbreng van ieder van de aanwezige leden in ruime mate zal worden verhoogd door van deze algemene vergadering ook een werkvergadering te maken, rond het zeer akute thema van de academische tewerkstelling. Zoals moge blijken uit de hierna vermelde agenda is het de bedoeling om tijdens deze vergadering niet enkel een licht te werpen op de voorbije en toekomstige werking van onze vereniging ten bate van de Vlaamse ontvoogding, maar ook om oog te hebben voor en concrete voorstellen te formuleren met betrekking tot een aantal actuele noden van academisch geschoolden.

Agenda :

15.00 uur : Welkom door de gouvvoorzitter drs. D. FAGOT.

Akademische rede door dr. A. BONTE, directeur van de Dienst voor Studieadvies van de Gentse Rijksuniversiteit : „Tewerkstelling na de universiteit”.

16.00 uur : Sektievergaderingen.

1. „De academicus in openbare dienst”.
2. „De academicus in de industrie”.

17.30 uur : Koffiepauze.

18.00 uur : Plenaire vergadering.

1. Werking van de vereniging :
Toespraak door de algemene voorzitter Dr. A. VAN LERBERGHE.
Verslag van de algemene sekretaris lic. L. DEKLEERMAEKER.
Verslag door de algemene penningmeester ir. E. BRINCKMAN.
2. Verslag over de leden-werkvergadering.
Toelichting en aanbevelingen.
Opmerkingen en suggesties vanwege de aanwezige leden.
Goedkeuring der besluiten en resoluties.

20.00 uur : Aperitief.

20.30 uur : Skandinavische tafel (koud buffet), gevolgd door gezellig samenzijn in de bar van het kasteel.

Bijdrage :

Akademische zitting en plenaire vergadering : 50 F,
Skandinavische tafel en gezellig samenzijn : 600 F,
op giro 000-0429238-13 van V.V.A., Brussel, met vermelding „Algemene Ledenvergadering”.

BROCHURE

De studentenrevolte van 1924-45 te Leuven

door P. F. Beeckman

Deze brochure werd toegezonden aan alle leden die de bijdrage 1974-75 betaald hadden (gratis).

Het is mogelijk bijkomende exemplaren te bekomen tegen de prijs van 70 fr. (ledenprijs) door storting op giro 000-0429238-13 Verbond der Vlaamse Academici, Brussel of door te bestellen bij uw afdeling.

Uiterste datum van bestelling : 21 november 1975.

heeft de academicus nog een plaats en een toekomst in deze maatschappij ?

Lang, vooraleer Steenokkerzeel de geschiedenis ingaat als het „antichambre” der Vlaams-Waalse gesprekken van gemeenschap tot gemeenschap, zal deze Brabantse gemeente in onze annalen geboekstaafd staan als de ontmoetingsplaats van de, voor het V.V.A. allicht even bepalende Algemene Ledenvergadering 1975, een werkvergadering rond het thema : is er nog nood aan, en zijn er momenteel nog vooruitzichten voor academisch geschoolden ?

Wat dit laatste punt betreft, hier is de situatie, mede ingevolge de conjunctuurverzwakking, eenvoudigweg *dramatisch* te noemen.

Daarom hebben wij gemeend om, als voorbereidingsdocument en leidraad voor deze 8 november-discussies, hieronder de desbetreffende nota : „werkloosheid onder jonge academici” te moeten afdrucken. Deze recente nota is van de hand van dr. A. Bonte, directeur van de dienst voor studieadvies van de Gentse Rijksuniversiteit, die ons tevens zijn medewerking heeft aangeboden om tijdens deze Algemene Ledenvergadering, als academisch gastspreker op te treden, met als referaat : „*Tewerkstelling na de universiteit*”.

De cijfers zijn gewoonweg verbijsterend. Zij tonen aan dat na één jaar nu reeds meer dan een kwart van de universitaire afgestudeerden effectief werkloos blijven, wanneer wij aannemen dat het overschot werklozen uit de vorige jaren ruimschoots gecompenseerd wordt door de academici die zich niet als werkzoekende bij de R.V.A. wensen aan te melden. Met het oog op een grotere evaluatie van eenieders inbreng willen wij de aanwezige leden tijdens de Steenokkerzeelse werkvergadering uitnodigen om aan de hand van dit cijfermateriaal en hun eigen ervaring, actief deel te nemen aan de tweeledige groeps gesprekken, die moeten leiden tot de opstelling van concrete aanbevelingen en voorstellen hieromtrent. Resoluties en besluiten die tijdens deze werkvergadering kunnen geformuleerd worden interesseren, zowel de overheid als onze eigen vereniging, die terzake evenzeer een statutaire opdracht heeft te vervullen.

Als het V.V.A. inderdaad naar buiten uit de geautoriseerde tolk wil zijn van de opinie van alle Vlaamse intellectuelen, in alle aangelegenheden die het bestaan en de ontwikkeling van het Vlaamse volk aanbelangen, dan is voor de vereniging inderdaad ook hier een taak weggelegd. Hoger onderwijs is geen luxe-artikel, maar een bittere noodzaak voor econo-

mische groei. Wetenschap is een bron van welvaart, hetgeen zeer zeker geldt voor Vlaanderen, dat terzake nog een belangrijke achterstand heeft op te halen (52 % van de kredieten voor wetenschapsbeleid zijn uitsluitend bestemd voor franstaligen...). Onder druk van de economische recessie is momenteel bij de bewindsvoerders een zekere anti-wetenschappelijke stemming voelbaar, die op lange termijn dreigt uit te monden in een integrale intellectuele contraceptie, hetgeen uitermate nefaste gevolgen kan hebben voor de toekomstige ontplooiing van de Vlaamse volksgemeenschap.

Deze toestand is dermate ernstig omdat enerzijds de ouders ontgoocheld geraken over het feit dat de universiteit geen sociale promotie meer garandeert, en anderzijds de studenten zelf ontmoedigd worden door de voortdurende devaluatie van de door hen betrachtte diploma's. Dit, terwijl de maatschappij zelf het gehele onderwijs in vraag stelt, omdat zij niet meer wil investeren in „nutteloze” beroepen.

Dit alles zet het gehele democratiseringsproces inzake onderwijs op de helling, terwijl toch staatsburger recht moet hebben op een zo groot mogelijke, permanente vorming, steunend op het principe gelijke kansen voor gelijke begaafdheid.

Deze regels schijnen U allicht een al te pessimistisch beeld op te hangen met betrekking tot de huidige maatschappelijke toestand van de academicus.

Het is aan U om deze visie, tijdens de Algemene Ledenvergadering tegen te spreken, en vooral om concrete voorstellen te formuleren, die deze situatie kunnen tegengaan.

Steeds als voorbereiding tot werkvergadering willen wij U tenslotte de volgende „vragenlijst” meegeven. Deze lijst resumeert wellicht het geheel van themata die behandeld kunnen worden :

1. Hoe ziet U persoonlijk de evolutie van de intellectuele arbeidsmarkt in de komende jaren ?
2. Is er in het beroep of in de betrekking die U uitoefent, op korte of middellange termijn nog een mogelijkheid om meer universitair-afgestudeerden tewerk te stellen ?
3. Acht U het huidige universitaire onderwijs voldoende polyvalent en algemeen vormend, om het de afgestudeerde mogelijk te maken zich aan te passen aan de veranderende eisen van ons maatschappelijk bestel ?
4. Moet het hoger onderwijs in dit verband niet dringend gerationaliseerd en herdacht worden ?

5. Hoe moet onze houding zijn t.o.v. het „rapport Dubois”, dat de licentiaten in het Vernieuwd Secundair Onderwijs in de kou laat staan ?
6. Acht U „numerus clausus” een geschikte maatregel om de academische werkloosheid in te dijken ?
7. Bieden nieuwe disciplines, vooral op het stuk van de kwaliteit van het leven, geen verruimde be-

- roepsmogelijkheden, wij denken aan : milieubeveiliging en -sanering, ruimtelijke ordening, cultuurspreiding, gezondheidszorg, vormingswerk ?
8. Is er in uw vakdiscipline een reële vraag naar generalisten met een hoog vormingsniveau ?
9. Moet of kan het V.V.A. denken aan preuniversitaire voorlichting, of postuniversitaire dienstverlening ?

werkloosheid onder jonge academici

door dr. A. BONTE

Door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (R.V.A.) werden in juli 1975 voor het eerst de werkloosheidscijfers, met betrekking tot de universitair-gediplomeerden, gepubliceerd volgens de gevolgde *studierichting*. Voorheen waren de werkzoekende academici in de statistieken van de R.V.A. ingedeeld volgens het (gezochte) *beroep* zodat de gepubliceerde cijfers in feite grotendeels onbruikbaar waren. Hiermede komt de R.V.A. tegemoet aan een wens van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid. De nieuwe statistische gegevens zullen voortaan toelaten de situatie van de arbeidsmarkt voor universitair-gediplomeerden per diploma op de voet te volgen.

In de maand juni worden door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening traditioneel de laagste werkloosheidscijfers van het jaar geboekt ; o.m. omdat de aantallen werkzoekenden nog niet aangezwollen zijn door de inschrijvingen van werkzoekende nieuwe afgestudeerden. In juni van volgende jaren werden door deze dienst onderstaande aantallen jonge werkloze academici geregistreerd, allen *onder de dertig jaar* :

	Mannen	Vrouwen	Totaal
1972	249	153	402
1973	452	350	802
1974	647	578	1225
1975	1243	924	2167

Deze evolutie, die slechts één aspect van de jeugdwerkloosheid vormt, is ronduit zorgwekkend. Op één jaar tijd is het aantal jonge werkloze academici bijna verdubbeld.

Op bijgaande tabel zijn de aantallen jonge werkzoekenden (jonger dan 30 jaar) met universitaire vorming weergegeven (toestand einde juni 1975). Als indicator

van de kansen op werkloosheid, naargelang van de genoten opleiding, treft men in de eerste kolom de aantallen nieuwe Belgische gediplomeerden in 1974 aan (Bron : Dienst voor Universitaire Statistiek, Universitaire Stichting).

Uiteraard hebben enkel die cijfers enige betekenis, die betrekking hebben op diploma's waarvan het belangrijkste afzetgebied niet in de vrije beroepen ligt (de rechten en de meeste medische studierichtingen). Bij de aanvang van een zelfstandige beroepspraktijk schuift men immers niet aan voor werklozensteun.

Blijkbaar bestaan er geen universitaire studierichtingen meer met „goede” toekomstperspectieven op de arbeidsmarkt. Bij de huidige stand van de conjunctuurverzwakking kan men enkel nog gewagen van studierichtingen die verhoudingsgewijze minder door werkloosheid bedreigd worden. Hiertoe behoren bv. de wiskunde, de natuurkunde, de ingenieursopleiding, de Germaanse en de Romaanse filologie.

Beide laatste studierichtingen vergen echter een toelichting. De werkloze Germanisten komen grotendeels voor in het Nederlands taalgebied. Werkloze Romanisten treft men daarentegen omzeggens enkel aan in het Frans taalgebied.

Uitgesproken ongunstige richtingen vormen thans de klassieke filologie, de geschiedenis, de kunstgeschiedenis en oudheidkunde, de politieke en sociale wetenschappen, de chemie, de biologie en de geologie.

Aankomende studenten dienen nadrukkelijk gewaarschuwd voor een versterkte respons op verwachte gunstige vooruitzichten op de intellectuele arbeidsmarkt. Jongeren reageren immers zeer vlug, maar ook massaal op arbeidsmarktinformatie waardoor juist belangrijke overschotten aan gediplomeerden optreden in sectoren waarvoor relatief gunstige toekomstperspectieven voorspeld werden.

**PLURALISME IS GEEN NIHILISME. PLURALIST ZIJN BELET NIEMAND
EEN EIGEN IDEOLOGIE TE BELIJDEN.**

WERKLOOSHEID ONDER JONGE ACADEMICI

Nieuw Jonge
gediplo- werk-
meerden lozen
1974 juni '75

CULTUURWETENSCHAPPEN

Wijsbegeerte	50	20
Geschiedenis	118	181
Klassieke filologie	46	27
Germaanse filologie	459	93
Romaanse filologie	224	84
Niet-westerse taalkunde en geschiedenis	25	8
Moraalwetenschap	10	?
Kunstgeschiedenis en oudheidkunde	139	80

MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN

Rechten	981	134
Criminologie	91	23
Politieke en sociale wetenschappen	402	181
Pers- en communicatiewetenschappen	87	44
Economische en toegepaste econ. wetensch.	1202	404
Psychologische en pedagogische wetensch.	430	165

WETENSCHAPPEN

Wiskunde	240	35
Natuurkunde	117	20

Chemie	343	222
Biologie	161	78
Aardrijkskunde	39	12
Geologie	12	10

MEDISCHE STUDIERICHTINGEN

Genees-, heel- en verloskunde	939	1
Tandheelkunde	193	1
Farmacie	535	39
Diergeneeskunde	150	2
Lichamelijke opvoeding	218	66
Kinesitherapie	114	20

TOEGEPASTE WETENSCHAPPEN

Burgerlijk ingenieur	744	115
----------------------	-----	-----

LANDBOUWWETENSCHAPPEN

Ingenieur	148	58
-----------	-----	----

GODSDIENSTWETENSCHAPPEN

	32	9
--	----	---

ANDERE UNIVERSITAIRE OPLEIDINGEN

		35
--	--	----

TOTAAL 8 249 2 167

congres der brusselse vlamingen

besluiten inzake politieke structuren

Voorafgaande opmerkingen

1. De werkgroep „Politieke Structuren” vertrekt van het standpunt dat het gebied Brussel moet bestaan uit de 19 gemeenten van de Brusselse agglomeratie, dat de randgemeenten integraal deel uitmaken van het Nederlands taalgebied en dat noch de Vlamingen noch de Walen het territorium van het tweetalig gebied Brussel op het grondgebied Vlaanderen en Wallonië wensen uitgebreid te zien.
2. Elke Brusselse Vlaming moet betrokken worden bij het beleid. Daartoe is het enerzijds nodig dat iedere organisatie die het politiek besluitvormingsproces rechtstreeks wil beïnvloeden, een voortdurende intense inspanning doet om iedere Brusselse Vlaming te betrekken bij de beleidsvoorbereiding; anderzijds is het nodig dat verantwoordelijke inspraakorganen worden uitgebouwd, waarin de gekozenen met de bevolking dialoogen.

3. Er moet gestreefd worden naar de geleidelijke invoering van een systeem waarbij bepaald wordt tot welke cultuurgemeenschap de personen behoren.

Specifiek karakter van het Gewest Brussel

4. Artikel 107 quater bepaalt: „België omvat drie gewesten: het Vlaams gewest, het Waals gewest en het Brussel gewest”. De bevoegdheden en de structuren van elk gewest worden door dit artikel niet omschreven.
5. In het Brussels gewest woont geen derde gemeenschap naast de beide door de Grondwet erkende cultuurgemeenschappen, de Nederlandstalige en de Franstalige. In Brussel wonen en werken hoofdzakelijk leden van die beide cultuurgemeenschappen. Deze hebben recht op een gelijkwaardige behandeling en moeten zich op autonome en volwaardige manier kunnen ontwikkelen. Het gewest Brussel heeft aldus een tweeledige grondslag en moet als een ontmoet-

tingsplaats van beide grote cultuurgemeenschappen worden aangezien.

6. Het gewest Brussel heeft een stedelijk karakter, een hoofdstedelijke functie en is ook een Europees centrum.
Het Brussels gebied heeft bijgevolg een eigen karakter en moet de bevoegdheden krijgen om zijn specifieke taak volwaardig te vervullen.

Politieke structuren

7. Omwille van het tweeledig karakter van het gewest Brussel moet bij de toewijzing van de bevoegdheden aan het gewestelijk orgaan onderscheid gemaakt worden tussen zaken die wel en zaken die geen betrekking hebben op de persoon.
8. Onder de materies die betrekking hebben op de persoon ressorteert alles wat op zijn verzorging betrekking heeft. Het gaat hier derhalve om een intermenselijke relatie, waarbij het gebruik van één der officiële talen van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad als van essentieel belang wordt geacht. Dit is o.m. het geval voor de materies cultuur, onderwijs en welzijnszorg ruim gezien.
9. De materies betrekking hebbend op de persoon worden toevertrouwd aan een autonome Nederlandstalige of Franstalige autoriteit.
Op wetgevend vlak is de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap met te verruimen bevoegdheden hiervoor aangewezen. Voor deze materies hebben de Nederlandstalige gekozenen uit Brussel mede zitting. Op agglomeratieniveau wordt voor dezelfde aangelegenheden een eigen Nederlandstalige Raad met eigen uitvoerend orgaan en administratie opgericht, samengesteld uit verkozenen van de Nederlandstalige cultuurgemeenschap.
10. De materies die geen betrekking hebben op de persoon worden toevertrouwd aan een autoriteit waar de Nederlandstalige en Franstalige gekozenen tezamen zetelen. Hiervoor komt het op te richten gewestelijk orgaan Brussel in aanmerking dat als volgt moet worden uitgebouwd :
Een *Raad* waarin Nederlandstalige en Franstalige gekozenen zetelen. Een schorsingsrecht wordt toegekend aan een gekwalificeerde meerderheid van een taalgroep (3/4) indien deze oordeelt dat de belangen van zijn cultuurgemeenschap door een voorstel kunnen geschonden worden.
Bij toepassing van dit schorsingsrecht dient de Ministerraad te arbitreran.
Een *uitvoerend orgaan* dat paritair moet worden samengesteld uit Nederlandstaligen en Franstaligen, gekozen door de eigen taalgroep.
De *voogdij* moet berusten bij de Ministerraad.

11. In de begroting en in de rekeningen van elke gemeente moet een ventilatie per taalstelsel worden ingevoerd voor de zaken betrekking hebbend op de persoon. Er moet tevens een redelijke verdeelsleutel per taalgroep voor deze materies vastgelegd worden op het niveau van de gemeente, van de agglomeratie, van de provincie en van het Rijk.

Kieswetgeving

12. In de kieswetgeving moet het systeem D'Hondt, dat de kleinere partijen tot hun recht laat komen, toegepast worden op alle niveaus, dus ook op gemeentevlak.
13. Bij het indienen van de kandidatenlijsten moet de taalgroep aangeduid worden.
14. Het totaal aantal zetels toe te wijzen aan elke taalgroep moet in rechtstreekse verhouding zijn met het totaal aantal stemmen behaald door het geheel van de kandidaten van de taalgroep.
15. Het spreekt vanzelf dat de Nederlandse Cultuurgemeenschap te Brussel vertegenwoordigd moet zijn in de beide kamers van het parlement.
Bij splitsing van het kiesarrondissement moet bijzondere aandacht worden besteed aan dit aspect.
Mogelijkheden daartoe zijn in het raam van de huidige Grondwet, samenvoeging der stemmen uitgebracht op Nederlandstalige kandidaten en de lijstverbinding binnen de taalgebieden.
Bij de splitsing van de provincie moet de kieswetgeving waarborgen voor de Vlamingen te Brussel invoeren.
16. Voor de verkiezingen op agglomeratieniveau moeten éentalige kandidatenlijsten ingediend worden opdat de Nederlandstalige gekozenen representatief zouden zijn voor hun gemeenschap.
Diverse leden van de werkgroep achten dit slechts aanvaardbaar indien mogelijkheid wordt geboden tot ideologische lijstverbinding van de reststemmen tussen Franstalige en Nederlandstalige lijsten.
Een aantal leden van de werkgroep zijn van mening dat dit ook op gemeentelijk vlak moet worden doorgetrokken.
17. De werkgroep wenst dat de Nederlandse Cultuurgemeenschap in de uitvoerende organen van de gemeente vertegenwoordigd wordt. Diverse leden van de werkgroep menen dat dit kan gebeuren door de benoeming van een medeburgemeester.

de provincie vlaams brabant

door R. VANDEZANDE

De oprichting van een provincie Vlaams Brabant schijnt de laatste tijd weer opgeld te maken in de Vlaamse Beweging. Er werd reeds over gesproken op het Algemeen Vlaams Congres op 12 juni 1971, in het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen, op het Congres der Brusselse Vlamingen, in de betoging te Halle in 1974 waar vertegenwoordigers van alle politieke partijen opstapten, in de betoging van de V.V.B. te Vilvoorde en in moties van de drukkingsgroepen, zoals V.V.A., V.V.O., V.V.B., A.N.Z., e.a.

Momenteel wordt het meestal naar voren geschoven als een eis van de Vlaamse Beweging in ruil voor de nakende afschaffing van de Vlaamse randfederaties in Brussel, waartoe in regeringskringen besloten werd nadat het Ministercomité voor Vlaamse Aangelegenheden in juli 1975 besloten had zich niet eens te verklaren met het plan van Minister Michel tot samenvoeging van gemeenten ten zuiden van Brussel en meer in het bijzonder wat de gemeenten Alsemberg en Beersel betreft, die samen met St.-Genesius-Rode moesten dienen om de Vlaamse corridor tussen Brussel en Wallonië te dichtten.

Bij de oprichting van de provincie Vlaams-Brabant is voorzeker de Vlaamse Beweging gebaat, doch wanneer men spreekt van de oprichting van die provincie bekijkt men de zaak te zeer vanuit de Vlaamse hoek. In feite gaat het om de indeling van het Belgisch grondgebied in elf provincies, nl. Waals-Brabant, Vlaams-Brabant en Brussel, gevoegd bij de acht andere. En hierbij hebben ook de Walen belang, zoals wij verder zullen aantonen.

I. Het algemeen belang

Al te vaak denkt men dat de Vlamingen allerlei geestesconstructies maken om hun wil door te drijven. Reeds in het begin van deze eeuw zag Koning Leopold II het belang ervan in omdat hij van oordeel was dat er van homogene provincies, buiten de tweetalige hoofdstad, meer bestuurskracht zou uitgaan. Daarom schreef hij in augustus 1902 een brief aan de toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken: „... n'oubliez pas que vous avez promis de me rendre visite à Luchon et de m'y informer personnellement quant à la nouvelle province de Bruxelles” en op 1 oktober 1902 „... j'espère que votre étude relative à la création de la nouvelle province ou, si cette dénomination ne convient pas, de la nouvelle section administrative est en bonne voie”.

Deze woorden mogen er tegenstrevers van overtuigen dat de gedachte van een provincie Brussel niet nieuw is en geen uitvinding van en voor flaminganten.

II. Het Vlaams belang

Uiteraard zullen we meer blijven stilstaan bij de Vlaamse belangen, die meestal eveneens gelden voor de Walen, wat de provincie Waals-Brabant betreft.

A.1. : De indijking van de olievlek :

Het steeds maar uitdeinen van het tweetalige Brussel naar Vlaams Brabant is geen onomkeerbaar sociologisch verschijnsel, maar wel het gevolg van de bewuste sociaal-economische druk waaraan de Vlamingen in en rond Brussel blootstaan. Waar in 1846 72% der bevolking nog verklaarde Nederlands te spreken, verminderde dit zienderogen als gevolg van de gewilde denationalisatiepolitiek en niettegenstaande er elk jaar tot op heden meer Vlamingen dan Walen inweken in Brussel. Vergeten wij niet de ongebreidelde grondspeculatie in Vlaams Brabant, die de inboorlingen totaal van hun milieu vervreemde. De randgemeenten zijn hiervan een sprekende illustratie en de flater die in Hertoginnedal in 1963 werd begaan, zal dan ook slechts met veel moeite kunnen hersteld worden. De uitdeining gebeurde in één richting en de Vlamingen die zich in Wallonië vestigden, ondergingen de wet van de meest volledige aanpassing naar het woord van Dante's Divina Comedia „Laat alle hoop varen, gij die hier binnentreedt”. Overigens hebben de Waalse Ministers zich als één blok verzet tegen faciliteiten aan de Vlamingen in Terhulpen, Waterloo en Eigenbrakel.

A.2. : Een rationele administratie :

Voor de goede gang van zaken is het bevorderlijk dat er slechts één bestuurs- en diensttaal in een gemeente wordt gebruikt en dat de gemeenteoverheden die zich tot de voorgedijoverheid, nl. de Provincie wenden, niet moeten stuiten op onkunde van de taal van die overheden of zelfs op onvoldoende begrip.

Daarom is het nodig dat zowel voorgedijoverheid als ondergeschikt bestuur dezelfde taal spreken en vertrouwd zijn met de noden van die streek. Dit geldt niet alleen voor de bestuursentiteiten die de gemeenten zijn, doch tevens voor alle soorten gewestelijke diensten van de Staat, zoals gewestelijke diensten van R.T.T., P.T.T., Belastingen, Douanen, Sociale Voorzorg, enz. ... die thans Vlaams Brabant overwoekeren met dien verstande dat aan de Franstaligen over heel het ambtsgebied van die diensten verdoken, wettelijke faciliteiten moeten toegestaan worden. Dit laatste euvel zal slechts kunnen verholpen worden, wanneer in een verder stadium van

federalisering aan de deelstaat Vlaanderen een uitvoerende macht zal gegeven worden, die het zal mogelijk maken de ambtsgebieden te laten samenvallen met de deelstatelijke grenzen, op enkele uitzonderingen na. Dit dient te geschieden via de deconcentratie van diensten.

A.3. : *Op economisch gebied :*

Ook op economisch gebied verlangen de cultuurgemeenschappen over eigen bestuurslichamen te beschikken. Wij denken hierbij aan de Economische Raad voor Vlaams Brabant, de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen, enz. ... die op homogene leest moeten geschoeid worden, wat vanzelfsprekend een samenwerking buiten hun grenzen niet uitsluit.

A.4. : *De decentralisatie :*

De oprichting van een provincie Vlaams Brabant zal tot gevolg hebben dat zowel de provincieraad als de Bestendige Deputatie uit Nederlandssprekenden zal samengesteld zijn.

A.5. : *De kiesomschrijvingen :*

Wanneer de provincie Vlaams-Brabant opgericht wordt dienen ook de kiesomschrijvingen homogeen gemaakt te worden, hetgeen zowel aan de nationale als aan de provinciale verkiezingen iedere vervalsing ontnemt, die tot gevolg heeft dat Vlaamse kiezers, zonder het te willen, Franstaligen sturen naar de verkozen lichamen.

A.6. : *De gerechtelijke indelingen :*

Ook de gerechtelijke indelingen zullen samenvallen met de taalgebieden, wat thans niet het geval is.

B. Dit alles is te vinden in de wetsvoorstellen van de heer De Vlies, Kamer van Volksvertegenwoordigers, doc. 547/1-1969-1970, doc. 472, zitting 1971-1972, Senaat en doc. 79/1, buitengewone zitting 1974, Kamer van Volksvertegenwoordigers en het voorstel Bascour, doc. 7/1, buitengewone zitting van 1974. Ik heb zelf intens meegewerkt aan het document 472 van de Senaat, dat buiten de hoofdontekenaar De Vlies en mezelf ook nog medeondertekend werd door de heren Sledsens, Vanderpoorten, Bascour en Van Haegendoren. Jammer genoeg kwam dit niet ter bespreking omwille van de val van de regering Eyskens II, doch het is te betreuren dat het voorstel Bascour doc. 7/1 van 1974 (hetzelfde als de andere), dat op de agenda stond van de Commissie van

Binnenlandse Zaken van de Senaat in de week die voorafging aan de betoging te Halle in 1974, niet kon besproken worden bij afwezigheid van de indiener. Waarom het voorstel De Vlies, 1974, doc. 79/1 nog niet in de bevoegde Kamercommissie is besproken, is door mij niet gekend.

III. Het Waals belang

Men zal niet loochenen dat ook de Walen hierbij belang hebben. Dit blijkt uit de blijken van goedkeuring die ik zelf van vooraanstaande personen uit Wallonië heb ontvangen toen ik het voorstel 472 mede indiende en ik neem aan dat de andere indieners diezelfde bewijzen van goedkeuring hebben ontvangen. Al te zeer immers staan ook de Walen onder dezelfde Franstalige voogdij van het Belgisch establishment dat hun vanuit Brussel een soort Frans-talige solidariteit voorspiegelt die in feite niet bestaat. Indien de Walen zich hieraan willen laten vangen, dan handelen zij tegen hun belang in. Of is het te versmaden dat :

1. zij een provincieraad en een bestendige deputatie krijgen die niet vanuit Brussel gedictieerd wordt ?
2. zij een eigen provinciegoeverneur krijgen en een eigen bestendige deputatie ?
3. zij een eigen provinciale administratie krijgen, waar ze benoemingen kunnen doen ?
4. zij autonome bestuursorganen krijgen, zoals de Vlamingen in de provincie Vlaams-Brabant ?

IV. Het probleem Brussel

De oprichting van een Waalse en Vlaamse provincie Brabant is een goede zaak, doch daarnaast komt dan een tweetalige provincie Brussel. De eerste twee provincies zijn een factor van machtsvorming die de Waalse en Vlaamse belangen dient.

In Brussel stelt zich echter onmiddellijk de bescherming van de Vlaamse minderheid of nog beter de gelijke behandeling van Nederlandstaligen en Frans-taligen, ongeacht of men al dan niet het bestuursorgaan van die nieuwe provincie laat samenvallen met de agglomeratieraad. Dit wordt in de kringen van het Overlegcentrum het speciaal statuut voor Brussel genoemd.

Dit speciaal statuut moet er op gericht zijn een gelijke behandeling te bewerkstelligen tussen beide cultuurgemeenschappen, ook in de bestuursorganen. Dit wordt geenszins bereikt – en dit is nu wel genoeg-

**EEN VOLKSNATIONALISME DAT DEMOKRATISCH GERICHT IS,
KAN NIET ANDERS DAN PLURALISTISCH ZIJN.**

zaam bewezen – door de zgn. bewegingstrategie, die ofwel nooit op dreef gekomen is, ofwel totaal gefaald heeft. Wanneer men de moeilijkheden te Brussel niet kan oplossen, dan ziet het er somber uit voor de toekomst van het land. Dit veronderstelt een eerlijke toepassing van de taalwetten en een gelijkwaardige vertegenwoordiging in de bestuurs- en politieke organen van de nieuwe provincie. Een dialoog die er op gericht is de taalwetten af te zwakken, gebied in te palmen en de Vlamingen onder voogdij te stellen, wordt liefst niet begonnen. Jammer genoeg zit dit streven bij de Franstaligen voor.

En hier moeten geen fabeltjes opgedist worden over de minieme aanwezigheid van de Vlamingen te Brussel. Vooreerst is Brussel ook nog de ontmoetingsplaats tussen de twee gemeenschappen en vervolgens is het waanzin het aantal Vlamingen in

Brussel op 15 % te schatten. Wanneer men bedenkt dat in Brussel zelf met de laatste verkiezingen in 1974 23,1 % van de stemmen uitgebracht werd op zuiver Vlaamse lijsten, dan moeten daaraan nog toegevoegd worden de Vlamingen die hun stem uitbrachten op unitaire lijsten en dan ligt het voor de hand dat dit aantal aanzienlijk hoger is.

Het mag jammer genoemd worden dat alle partijen mijn voorstel tot inrichting van een subnationaliteit volgens objectieve normen en met rechtsgevolgen voor alle burgers in het begin van dit jaar hebben verworpen. De aanvaarding ware een mooie zaak geweest, doch dit mag geen reden tot wanhoop zijn. „Point n'est besoin d'espérer pour entreprendre, ni de réussir pour persévérer” aldus Willem De Zwijger. En lukken zal het toch, zoniet stort dit land in de afgrond.

---

drie jaar werking van de nederlandse cultuurcommissie te brussel

door H. WECKX

Krachtens het artikel 108ter, § 4 van de Grondwet bestaan „in de Brusselse agglomeratie een Nederlandse Commissie voor de Cultuur en een Franse Commissie voor de Cultuur, die uit een gelijk aantal leden, onderscheidelijk door de Nederlandse en de Franse taalgroep van de agglomeratieraad verkozen, zijn samengesteld. Zij hebben elk voor hun cultuurgemeenschap, dezelfde bevoegdheden als inrichtende machten : 1. inzake voorschoolse, naschoolse en culturele aangelegenheden ; 2. inzake onderwijs”. § 5 van hetzelfde artikel bepaalt dat de beide Commissies samen de Verenigde Commissies vormen. Deze zijn bevoegd voor aangelegenheden van gemeenschappelijk belang en voor het bevorderen van de nationale en internationale zending van de agglomeratie.

Deze beginselen werden uitgewerkt in de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en de federaties van gemeenten.

Het ontstaan van de Cultuurcommissie is een rechtstreeks gevolg van de redetwist rond Brussel tijdens de grondwetsherziening van 1970. Reeds tijdens de voorbereidende besprekingen bleek hoeveel belang van Vlaams-Brusselse zijde gehecht werd aan een eigen lichaam dat in staat zou zijn op te tornen tegen de onbillijke wijze waarop de Brusselse gemeentebesturen het plaatselijk Nederlands onderwijs en cultuurleven bejegenden. Haar oprichting zou een tegenprestatie vormen voor de door de Franstaligen geëiste „vrijheid van het gezinshoofd” met betrek-

king tot de schoolkeuze, het behoud van faciliteiten in de randgemeenten en de verkiezing bij gewone meerderheid van de voorzitter van de agglomeratieraad. De Cultuurcommissie werd op 9 augustus 1972 geïnstalleerd, bijna een jaar na de herinvoering van de „vrijheid van het gezinshoofd”.

De verkiezing op 16 juni 1972 van de elf commissarissen leverde een verrassing op : er werden vier leden van het Rassemblement Bruxellois verkozen, naast vier leden van de C.V.P., twee van de Volksunie en één van de tweetalige B.S.P. Deze verhouding, die trouwens de politieke verhouding in de Nederlandse taalgroep van de agglomeratieraad weerspiegelden, noopte de bona-fide Vlamingen ertoe een bestuursovereenkomst te sluiten.

Wegens de moeilijkheden eigen aan de oprichting van een nieuwe instelling, kende Cultuurcommissie een trage aanloop. Aan de financiële onzekerheid werd pas medio 1973 een einde gemaakt toen de regering besliste dat haar financiële middelen zouden worden uitgetrokken op de begroting der Culturele Dotaties.

Bedoeling van de N.C.C. was van het bij het begin de verfransing van de hoofdstad tegen te gaan en tegelijkertijd een dynamisch sociaal-cultureel beleid te voeren, gericht op de ontwikkeling van de totale mens in zijn gemeenschap. Hoewel de N.C.C. de bevoegdheid heeft eigen initiatieven te nemen en verenigingen op te richten, is het basisprincipe van haar beleid eerder het **stimuleren en coördineren** van door

de bevolking zelf genomen initiatieven. Hoe dit allemaal in zijn werk gaat, verschilt per werkgroep.

Meest in het oog springend omdat zij o.m. ook vele niet-Brusselaars bereikt, zijn de activiteiten die onder de **werkgroep Culturele Uitstraling** vallen. Dat zijn algemeen de „schone kunsten, letteren en wetenschappen” en hun spreiding naar buiten. Concreet betekent dit alle cultuuruitingen waarbij een hoge graad van deskundigheid is vereist, bv. een beroepsorkest, maar geen fanfare. Dit in tegenstelling tot de verderop besproken werkgroep **Volksontwikkeling** die de nadruk legt op de lokale samenlevingsopbouw en zich daardoor ook louter en voor buitenstaanders niet zo spectaculair tot de Brusselse bevolking alleen richt. De activiteiten van Culturele Uitstraling betreffen de volgende domeinen :

– Onder het hoofdstuk „animatie” valt een van de succesrijkste N.C.C.-initiatieven namelijk de zomeranimatie op het Muntplein, „Mallepunt” genaamd. De uitwerking van het opzet werd beleidsgetrouw gedelegeerd en wel naar de animatiewerkgroep van de Beursschouwburg. Politieschattingen gewaagen van 7.000 deelnemers per avond dit jaar, een enorm succes dus. Andere dergelijke openluchtrealisaties zijn de „Zalige Zavel” en de animatie van de Breughelwijk.

– De zorg voor het leefmilieu (eigenlijk een aangelegenheid voor de maar langzaam van de grond komende Verenigde Commissies voor de Cultuur), meer bepaald de zorg voor het bouw- en natuurkundig patrimonium, deelt de N.C.C. met haar Franstalige tegenhanger. Ieder is bezig met van zijn periode (F.C.C. : Jugendstil en art déco ; N.C.C. : de 19de eeuw) een inventaris op te maken en geeft adviezen.

Die van de N.C.C. betreffen o.m. het Parmentierpark, het Martelarenplein, de Koningsstraat, de Wolstraat en het Gewestplan voor de Brusselse agglomeratie. Via inventariseringsfiches, lokale voordrachten en persconferenties tracht men de bevolking te sensibiliseren. Verder richtte de N.C.C. een overkoepelend Nederlandstalig leefmilieuorgaan op, Bral, dat ze blijft steunen en stimuleren.

– Theater. – Zonder de bestaande Nederlandstalige theaters (KVS, Beursschouwburg) te verwaarlozen, ligt de nadruk op het kamertoneel en het kindertheater, omdat deze veel te weinig aan bod kwamen in Brussel. De traditionele theaters en de andere kunsttakken zullen bij hun promotie geholpen worden door de pas opgerichte **Dienst voor Cultuurpromotie**. Een special campagne start in september, vooral bestaande uit een affichenslag.

– Tegelijkertijd zal promotie gevoerd worden voor het muziekonderwijs te Brussel met een driedaagse

van de Vlaamse muziekacademies in november. Bedoeling is jonge kunstenaars aan bod te laten komen, zoals trouwens ook voor de plastische kunsten.

– Film. – Om het onthaal van de Vlamingen in de Brusselse bioscopen te verbeteren (een onderzoek heeft uitgewezen dat dit nog steeds archislecht is), probeert de N.C.C. door persoonlijke contacten met de bioscoopuitbaters de situatie te verbeteren. Van het idee een eigen Vlaamse filmzaal op te richten, werd afgezien.

– Tenslotte behoort het ook tot de taak van de werkgroep Culturele Uitstraling de Nederlandse Cultuur en het internationale forum te promoveren. Er werd onder andere een „Onthaalcentrum voor het Verenigd Europa” opgericht dat praktische diensten moet verlenen aan de vreemdelingen in Brussel. Voor de gastarbeiders ligt een speciale dienst ter studie.

De **zeer belangrijke werkgroep Volksontwikkeling** wil o.m. alle Vlamingen te Brussel reëel de mogelijkheid bieden deel te nemen aan de actieve lokale kernen van sociaal-cultureel werk. De belangrijkste maatregelen tot nu toe zijn :

– subsidie aan de 173 lokale en agglomeratieverenigingen die al in de 19 gemeenten bestaan (Davidsfonds, Willemsfonds, vrouwenverenigingen, liefhebberstoneelkringen, fanfares, enz...). Daarvoor werd een puntensysteem uitgewerkt : wie het meeste leden heeft, het meeste doet, enz., krijgt het meeste geld. De promotie van de activiteiten en het algemeen beleid gebeuren meestal in samenwerking met de N.C.C. ;

– steun aan nieuwe initiatieven van buurt- en opbouwwerk door een startsubsidie. Er werd eerst een studie gemaakt van de bestaande situatie en op dit ogenblik is het buurtwerk al degelijk van de grond in de volgende gemeenten : de Heyzel, de Noordwijk, de Marollen, Molenbeek, Vorst Luttrebrug ;

– oprichting en inrichting van tref- en ontmoetingscentra in gemeenten, wijken en buurten. Dit alles wordt weliswaar centraal besproken maar de uitwerking gebeurt plaatselijk. Daarom is de werkgroep Volksontwikkeling bezig met de uitbouw van soliede structuren van overleg en samenwerking op plaatselijk en agglomeratievlak. Het streefdoel is in elke gemeente minstens één sociaal-culturele werker te plaatsen (op dit ogenblik moeten de dienst doende werkers zich vaak nog over een paar gemeenten tegelijk verdelen), plus sociaal-culturele werkers voor de agglomeratieverbonden.

Het doel van de werkgroep Volksontwikkeling is uiteindelijk het gemeenschapsbewustzijn en het gevoel

van eigenwaarde van de Vlamingen versterken door actieve participatie aan alle vormen van publiek leven, aan opinievorming en aan de voorbereiding van het beleid. Daartoe is een vlotte doorstroming van informatie en meningen natuurlijk een eerste vereiste. De al bijna overal bestaande plaatselijke krantjes, de voordrachten en alle andere vormen van communicatie krijgen daarbij dan ook de grootste mogelijke steun. Een belangrijke realisatie is daarbij de eenmaking van het bibliotheekwezen, nu ressorterend onder één overkoepelend orgaan. Voor de vaak vergeten, met bijzondere problemen kampende groep Vlaamse gepensioneerden in Brussel, werd een aparte subwerkgroep en een apart beleid uitgewerkt met overigens spectaculaire resultaten. Het aantal bejaardenverenigingen is bijvoorbeeld op twee jaar tijd van 7 tot 21 gestegen en met grote regelmaat worden er gemeenschappelijke culturele namiddagen en vakanties ingericht.

Wat de werkgroep Volksontwikkeling voor de volwassenen doet, wil de werkgroep **Jeugd** voor de jongeren verwezenlijken. De toekomst van het Nederlands te Brussel hangt van de jongeren af en die bevinden zich nog altijd in een unieke sociologische minderheidspositie. Ook deze werkgroep vertrekt van de bestaande situaties en structuren, die voortdurend onderzocht en geïnventariseerd worden. Daarbij komt het er ook op aan hiaten gelaten door de gemeentebesturen aan te vullen. De 180 bestaande jeugdgroeperingen worden gesubsidieerd en men stelt materiaal en animatoren ter beschikking. Waar er hiaten zijn, werkt men aan nieuwe initiatieven, die later eventueel zelfstandig zullen kunnen functioneren.

Het jeugdbeleid verschilt bovendien per leeftijdsgroep. De jongsten tracht men zoveel mogelijk via de klassieke jeugdverenigingen te bereiken. Bij de middengroep ligt het accent al niet meer op de vereniging zelf, maar men probeert deze jongeren te organiseren rond één bepaald belangstellingspunt: hobby- en muziekclubs, film, enz. Vanaf 16 jaar probeert men hun creativiteit te begeleiden naar een volwassen wereld. Het uitgangspunt is daar ofwel hun werk-, ofwel hun studiesituatie, waarbij de laatste tijd ook nog de groeiende groep jonge werklozen komt.

Op het ogenblik zijn er drie grote praktische verwezenlijkingen van de N.C.C. op het jeugdvlak, waarvan het laatste nog in het beginstadium verkeert: de jeugdboerderij „Het Neerhof” te Dilbeek, de speelpleinen over de gehele agglomeratie en de Workshop te Schaarbeek.

In 1974 heeft de N.C.C. het 18de eeuwse **Neerhof** met de bijbehorende 9 ha 49 a grond gekocht. Bedoeling is de toenemende verstedelijking en de daaraan verbonden vervreemding van de mens van zichzelf en zijn omgeving tegen te gaan. Op het Neerhof kunnen kinderen, jongeren en volwassenen op een ontspannende manier hun creatieve zin ontwikkelen. Het project heeft dan ook een driedubbele integratiefunctie: van de omgeving, van de leeftijden en van de functies (recreatie, vorming en milieubesef). Concreet betekent dit een welgevuld programma voor de volgende jaren; de jeugdboerderij blijft centraal, er komt een kadervormings- en creativiteitscentrum, gezins- en verenigingsverblijven, er zal aan recreatiesport gedaan worden en het geheel blijft een ideaal speelplein.

De bevoegdheid over de **Brusselse speelpleinen** werd van het Ministerie van Nederlandse Cultuur naar de N.C.C. overgeheveld. Er zijn 17 speelpleinen in de Brusselse agglomeratie met 2000 ingeschreven kinderen en gemiddeld 1700 aanwezigen op elke vakantiedag. Door een lage toegangsprijs van 50 frank per dag te vragen (maaltijd inbegrepen), sturen alleen de mensen die zo'n speelplein werkelijk nodig hebben hun kinderen er naartoe, hetgeen ook de bedoeling is. Waar nodig zorgt de N.C.C. voor materiaal, monitoren en werkingsgeld. Uiteraard werd ook het gemeenschappelijk speelpleinbeleid door de N.C.C., in samenwerking met de verschillende beheerders, opgesteld. Momenteel zijn alle speelpleinen verbonden aan scholen (niet ideaal), maar er wordt naar nieuwe terreinen gezocht in de buurt van groenzones die voor iedereen toegankelijk zijn.

Tenslotte is er de **Workshop te Schaarbeek**, bedoeld voor de jeugd van 16 en ouder en voor de volwassenen, met mogelijkheid tot schilderen, knutselen, films projecteren, discussiëren, voordrachten geven, theaterstukjes opvoeren, enz...

De werkgroep **Sport** van de N.C.C. is zeker nog niet met spectaculaire sportnummers voor de dag gekomen en dat is ook voor de toekomst haar bedoeling niet. Sport is voor de werkgroep in de eerste plaats bewegend bezig zijn. De sport in zijn huidige vorm is gedegenereerd. De mens zelf komt er niet meer aan bod. Het is een consumptieproduct geworden voor de massa. Daarom legt de N.C.C. de nadruk op de recreatieve massasport, al of niet in competitieverband. De N.C.C. tracht aan de Vlamingen in Brussel de kans te geven in hun eigen milieu de sport te beoefenen naar hun keuze. Dit is belangrijker dan de van tijd tot tijd georganiseerde massamanifes-

EEN VOLKSNATIONALISME DAT NIET DEMOKRATISCH GERICHT IS, BELIJDT MEESTAL SLECHTS EEN DOORGAANS RECHTSGERICHTE IDEOLOGIE.

taties. Het oprichten van Nederlandstalige sportverenigingen is daarbij natuurlijk hoogst noodzakelijk.

De werkgroep **Onderwijs** van de N.C.C. kreeg volgens de wet van 26 juli 1971 op de agglomeraties en federaties de volgende bevoegdheden inzake onderwijs :

- optreden als gewestelijk coördinerend en stimulerend orgaan van het Nederlandstalig onderwijs in de Brusselse agglomeratie ;
- optreden als inrichtende macht ;
- zelf nemen van initiatieven ;
- aanbevelingen doen en adviezen uitbrengen aan de hogere overheden.

De werkgroep is onmiddellijk begonnen met een inventaris op te maken van de Nederlandstalige scholen en hun studierichtingen. Dit was noodzakelijk om de hiaten op te sporen. Tot hiertoe richtte de N.C.C. geen nieuwe scholen op omdat ze van mening is dat de bestaande onderwijsnetten de mogelijke hiaten kunnen opvangen. Misschien komt daar verandering in wegens het zeer recente K.B. op de „pluralistische school”, maar enige beslissing terzake is nog niet genomen. Wel werd er een bestendig overleg tussen de verschillende onderwijsnetten gerealiseerd. Daarvoor werd een werkgroep opgericht waarin vertegenwoordigd zijn : 2 afgevaardigden uit het katholiek onderwijs, 2 uit het rijksonderwijs, 2 uit het gemeentelijk onderwijs, één lid van het V.O.C. (Vlaams Onderwijscentrum) plus drie leden van de N.C.C. Binnen deze werkgroep werd het volgende gerealiseerd of bestudeerd :

- een gemeenschappelijk standpunt ten opzichte van het nieuwe schoolpact. Het doel is te komen tot een Brussels luik. De schoolbevolkingsnormen die verlaagd werden voor het lager onderwijs, moeten nu ook bestendig en aangepast worden voor het kleuter- en later voor het secundair onderwijs. Het gaat namelijk niet op dat het aantal leerlingen in de lagere klassen lager zou liggen dan in de minstens even belangrijke kleuterklassen. Over een paar jaar zullen trouwens de normen voor het secundair onderwijs ook verlaagd moeten worden wegens een verminderde leerlingenaangroei ;
- de subsidiëringnormen voor de scholen moeten gewijzigd worden van het toelage per leerling-systeem, naar een toelage per klassysteem. Een concreet voorstel terzake werd ingediend bij premier Tindemans ;
- een voorstel om alle scholen van eenvoudige talen-practica te voorzien werd aangenomen ;
- ‡ het kosteloos leerlingenvervoer is nog een hangende zaak ;
- gedokterd wordt ook aan een rationalisatie van de scholen. Bij gebrek aan leerlingen zou de ene

school een wijkafdeling van een andere kunnen worden, die bijvoorbeeld alleen de twee laagste klassen zou houden. De vestigingsplaats hoeft op die manier niet opgegeven te worden. De fusie van scholen kan sinds augustus ook buiten de gemeentegrenzen in de agglomeratie doorgevoerd worden ;

- elk jaar opnieuw wordt de schoolbevolking geteld. Wegens de daling van het geboortecijfer gaat het aantal leerlingen achteruit. Daarom tracht de werkgroep de schoolbevolking op peil te houden door zoveel mogelijk Nederlandstalige kinderen die nog Franstalige scholen bezoeken, terug te winnen. Promotie wordt gevoerd via affiches, maar zal met behulp van sociale werkers meer individueel gemaakt worden ;
- de werkgroep tracht ook de kwaliteit van het onderwijs op cultureel gebied te verbeteren door bijvoorbeeld speciale toneelvoorstellingen en dergelijke te organiseren ;
- verder geeft de werkgroep adviezen om het buitengewoon onderwijs te verbeteren ;
- men denkt tenslotte aan uitwisseling van leerlingen met andere landen.

De werkgroep **Voorschoolse Activiteiten** is één van de belangrijkste, zoniet de belangrijkste van de N.C.C. Opvoeding begint immers in de wieg. En als het kind dan daarna naar een Franstalig kinderdagverblijf wordt gestuurd, is de weg naar de verfransing bijna onherroepelijk ingeslagen.

Toen er in 1971 de vrijheid van het gezinshoofd weer werd ingevoerd, waren er in Brussel precies vier Nederlandstalige kinderdagverblijven. De regering besliste dan ook onmiddellijk twee speciale dotaties te geven : 650 miljoen aan het rijksonderwijs en 500 miljoen aan de toen nog niet bestaande N.C.C. om peuterscholen op te richten en te subsidiëren. Deze peuterscholen waren echter alleen bedoeld voor kinderen tussen de 18 en de 36 maanden.

Voor het eerst in de Belgische geschiedenis gingen vertegenwoordigers van de verschillende netten samen aan tafel zitten om een vestigingsplan voor peuterscholen op te stellen. Dit is het bekende peuterplan van 1971. Men zou 104 peuterscholen oprichten, waarvan er ondertussen 78 gerealiseerd zijn. In augustus 1972 werd dan de N.C.C. opgericht. De eerste vaststelling die de werkgroep Voorschoolse deed was : peuterscholen zijn prima, maar de kleinsten dan ? Onmiddellijk begon men te onderhandelen om de bestemming van de dotaties te verruimen tot kinderdagverblijven. Dat lukte en nu zijn er 28 kinderdagverblijven opgericht, waarvan één, te Anderlecht, door de N.C.C. zelf.

Na beraad was de N.C.C. namelijk tot het besluit gekomen dat ze beter door andere overheden of door het privé-initiatief kinderdagverblijven kan laten oprichten en dan steunen, dan zelf inrichtende macht te zijn. Wel heeft de N.C.C. een eigen visie waaraan de door haar gesteunde instellingen moeten voldoen. Die visie is dat een voorschoolse instelling met onderwijs niets te maken heeft. Ze is gezinsaanvullend. Daarom wordt er ook gestreefd naar een zo laag mogelijke capaciteit (max. 46 kinderen) en tracht men de instelling los te houden van de schoolse mentaliteit en infrastructuur. De N.C.C. koopt, huurt of bouwt huizen, richt ze in en verhuurt ze dan tegen een symbolische prijs. De directie wordt door de inrichtende overheid gekozen en het personeel betaald door het N.W.K. Er wordt voortdurend aan marktonderzoek gedaan en van daaruit beslist men waar er nieuwe kinderdagverblijven of peuterscholen moeten opgericht worden. Omdat men samen aan tafel is gaan zitten, neemt geen enkele inrichtende overheid nog een initiatief zonder de N.C.C. te raadplegen.

Specifieke problemen van de voorschoolse sector zijn de begeleiding van het personeel en de opvang van zieke kinderen. Het eerste is nog niet operationeel maar er wordt aan gewerkt. De verplegers treden namelijk teveel louter verzorgend op en de kleuterleidster alleen opvoedkundig. Beiden zouden moeten bijgeschoold worden. Om zieke kinderen op te vangen werd geopteerd voor thuisverzorging voor niet-verplaatsbare kinderen, dit in samenwerking met de diensten voor familiale hulp. De wel-verplaatsbare kinderen zouden bij opvanggezinnen, verbonden aan de peuterschool, kunnen ondergebracht worden.

Voor de toekomst denkt men eveneens aan kinderopvangcentra, niet bij de woonplaats, maar bij de

winkelcentra. Er zijn ook plannen voor een babysitdienst en een speltheek.

Besluit.

De N.C.C. werkt eigenlijk nog maar twee jaar en een half op volle kracht. Het eerste jaar (1972) bestond vooral in het opstellen van een beleid en het leggen van de eerste contacten. Gedurende de volledige werkjaren 1973 en 1974 werden de genomen initiatieven uitgebouwd en geëvalueerd.

Het is na dergelijke korte tijd nog vrij moeilijk om preciese cijfers te geven over de respons van de initiatieven. Alles is nog in volle expansie. Nog moeilijker is trouwens te schatten hoeveel procent van de Brusselse Vlamingen de N.C.C. eigenlijk bereikt en hoe diep haar invloed op hen is. Men kent niet eens het aantal Vlamingen in Brussel, noch hoe de verfransing precies in zijn werk gaat en dus kan tegen gehouden worden. Een wetenschappelijke studie daarover moet einde van dit jaar klaar komen.

Wel duidelijk is de vooruitgang op alle fronten en het enthousiasme waarmee gewerkt wordt. Zowel de verenigingen als het aantal leden groeien gestaag en het theaterbezoek en de animatie herleven.

De N.C.C. heeft door haar werking ingehaakt op een proces van bewustwording dat door de verbeterde sociaal-economische situatie al op gang was gebracht. De Vlamingen durven in de hoofdstad opnieuw hun taal gebruiken en daardoor krijgen de Franstaligen en de vreemdelingen respect voor hun cultuur. Het Nederlands in Brussel gaat met nog onmeetbare, maar niet onbelangrijke sprongen vooruit.

En daar was het tenslotte om te doen !

---

brussel in europees perspectief

door Renaat VAN ELSLANDE

De geschiedenis van „*Brussel in Europees perspectief*” is nog zeer jong zodat ze nog niet het voorwerp uitgemaakt heeft van bijzondere wetenschappelijke interesse. Nochtans is de internationalisering van Brussel een spectaculair, goed omschrijfbaar fenomeen, dat bovendien, door zijn omvang, een belangrijke stempel op onze hoofdstad is gaan drukken en dat in de toekomst wellicht nog meer zal doen. Voor sociologen, sociaal-psychologen, urbanisten, ecologen, ... is hier een aardig kluitje weggelegd. Zeer waarschijnlijk zijn toch reeds heel wat partiële onderzoeken aan de gang of reeds uitgevoerd. Maar bij mijn weten bestaat geen synthese-studie die één of ander belangrijk aspect van dit internationaliseringsfenomeen op afgeronde wijze zou hebben benaderd.

Het ligt niet in mijn bedoeling en ook niet in mijn mogelijkheden in enige bladzijden deze lacunes te verhelpen. Evenmin zal U van mij, hoewel oud-minister van Binnenlandse Zaken, een betoog verwachten vanuit de communautair-Belgische gezichtshoek. Ik zou integendeel willen een schets geven van de internationale dimensies van Brussel zoals de Belgische minister van Buitenlandse Zaken die ervaart in de uitoefening van zijn politieke verantwoordelijkheid.

Wat mij dikwijls treft, wanneer het onder Belgen gaat over problemen die verband houden met de internationale rol van Brussel, is de vanzelfsprekendheid, die soms zelfs achteloosheid wordt, waarmee die internationale roeping wordt behandeld en verwezen-

lijkt. Die internationale rol is nochtans, zoals ik reeds zei, een zeer recent fenomeen. In 1950 waren slechts vijf intergouvernementele organisaties te Brussel gevestigd, waarvan twee die na de tweede wereldoorlog werden opgericht, dit ondanks de proliferatie van intergouvernementele organisaties (alles samen meer dan 50 in de periode '45-'49). Zonder ook maar enigszins aan eerbied tekort te willen schieten, moet men zeggen dat die vijf dan nog niet van de meest in het oog springende waren; de meest bekende waren wellicht het Internationaal Bureau voor de publikatie van douanetarieven en de Diplomatieke Konferentie over het internationaal zeerecht, die dan nog teruggingen tot respectievelijk 1890 en 1905. Daarnaast bestonden wel reeds een kleine 50-tal niet-gouvernementele internationale organisaties.

De verhouding gouvernementele t.o.v. niet-gouvernementele internationale organisaties, in een overwegend voordeel voor deze laatste, is een ander kenmerk van de internationalisering van Brussel. Sinds 1950 kwamen er inderdaad slechts een vijftal intergouvernementele organisaties bij.

De vestiging van de Europese Gemeenschap bracht echter een ontwikkeling mee van het aantal niet-gouvernementele internationale organisaties die het totaal van de internationale organisaties in Brussel tot ongeveer 500 deed aangroeien. Ongeveer één derde daarvan zijn internationale beroepsverenigingen waarvan de vestiging te Brussel het rechtstreeks gevolg is van de aanwezigheid van de Europese Gemeenschap. Wij kunnen dus gerust stellen dat de internationale rol van onze hoofdstad in feite begonnen is in 1958 en bovendien rechtstreeks verbonden is met de aanwezigheid van de E.E.G.

Het is bovendien duidelijk dat een niet onaanzienlijk deel van de meer dan duizend industriële en commerciële vreemde ondernemingen die in ons land zijn gevestigd, vooral dan diegene die naar Brussel kwamen en tot de tertiaire of quaternaire sector behoren, eveneens door dezelfde motieven werden bewogen.

Het is onbetwistbaar dat de internationale rol van onze hoofdstad globaal genomen en van Belgisch standpunt uit, positief moet beoordeeld worden. Maar het is eveneens duidelijk dat die internationale aanwezigheid, vooral dan in Brussel, naast voordelen ook een aantal plichten meebrengt waaraan wij ons niet kunnen onttrekken. De omvang van het probleem wordt reeds duidelijk wanneer we nagaan dat de Europese instellingen alleen een aanwezigheid in en rond Brussel betekenen van ongeveer 20.000 personen waar alleen de NAVO en de SHAPE, dit laatste in de streek van Bergen, daar samen nog eens een 12.000-tal bijvoegen. Daaronder zijn dus niet begrepen de vreemdelingen uit de privé sector waarvoor geen globale cijfers bestaan. Maar alleen

het aantal Amerikanen zou voor Brussel en omgeving ongeveer 30.000 bedragen. Ook het steeds groeiende diplomatieke personeel is daarin niet begrepen. In Brussel zijn ongeveer een duizendtal ambtenaren met diplomatiek statuut geaccrediteerd. Ik heb het uiteraard niet over de ongeveer 800.000 gastarbeiders in België, wier aanwezigheid geen gevolg is van de vestiging der internationale instellingen.

Het is algemeen erkend als een bijna wonderlijk fenomeen dat globaal gezien een dergelijke inwijking zich heeft kunnen voordoen zonder reële problemen op het gebied van de huisvesting.

Anderzijds weegt op de Belgische administratie de plicht het onthaal te verzekeren van de instellingen als zodanig. Ten overstaan van de Europese instellingen noemen wij dat de zgn. zetelpolitiek (la politique du siège). Indien de huidige plannen kunnen uitgevoerd worden zal in dat opzicht binnen een vijftal jaren een projekt gerealiseerd worden dat reeds door de eerste promotors van de vestiging der Europese instellingen te Brussel in 1958 werd verdedigd, nl. de oprichting van een Europees district, dat uiteraard zou gelegen zijn rond het Schumannplein.

Het zou de reeds bestaande gebouwen Berlaymont en Karel de Grote bevatten met daarbij het nieuwe Raadsgebouw waarvoor weldra de plannen zullen uitgewerkt worden. Zoals het slecht zou geweest zijn de Europese ambtenaren en hun familie te groeperen in een soort van ghetto, in tegenstelling met de huidige vrije vermenging met de Belgische bevolking, zo zijn er heel wat argumenten die pleiten voor de oprichting van iets als een Europese zone te Brussel waar de administratieve gebouwen van de Europese instellingen zouden gevestigd zijn.

Eén der belangrijke gevolgen van de ontwikkeling van de internationale rol van Brussel is de aanwezigheid van een groot aantal buitenlandse perskorrespondenten te Brussel. Dit groeit nog steeds aan en moet thans ruim 400 bedragen. Het is om hen een passend onthaal en degelijke werkvoorwaarden aan te bieden dat het departement van Buitenlandse Zaken het initiatief nam voor de oprichting van een Internationaal Perscentrum dat onlangs zijn eerste verjaardag vierde en waar trouwens ook de Belgische persorganisaties gevestigd zijn. Daarmee werd een duidelijke lacune gevuld, in afwachting dat een andere, nl. het bestaan van een volwaardig Congressepaleis eveneens zal verdwijnen. Het is duidelijk dat de overgrote meerderheid van deze persmensen hoofdzakelijk de activiteiten van de internationale organisaties te Brussel volgen. Wij hebben echter opgemerkt dat ook de zuiver Belgische berichtgeving baat heeft bij deze internationale aanwezigheid. Het is onwaarschijnlijk dat zonder de Europese instel-

lingen te Brussel artikels in de International Herald Tribune zouden verschijnen over Het Zwin te Brugge, over Geel en de H. Dymphna, de beruchte boerderij van Waterloo enz., zoals dit de jongste tijd is gebeurd.

Naast de plichten van de officiële instanties is er uiteraard ook het onthaal van de Belgische burger t.o.v. de internationale instellingen, de ambtenaren en werknemers. Hierover bestaan zeer uiteenlopende opvattingen. Door de omvang van de vreemde inwijking en de eerder beperkte duur van het verblijf van velen onder hen is een assimilatie of een verdoorgedreven integratie vaak moeilijk te verwezenlijken. De sterke „nationale” vertegenwoordigingen uit de 9 lidstaten van de E.E.G. of uit de V.S. maken trouwens vaak dat de nood aan contact met de Belgische bevolking niet zo groot is. Toch kunnen wij alleen maar de initiatieven toejuichen die hier en daar werden genomen voor een vlotter onthaal en contact met de buitenlanders die zich in één of andere wijk of gemeente hebben gevestigd. Dit contact kan slechts een verrijkende invloed hebben. Ik hoop dat vooral de Vlamingen dit zullen inzien, zowel voor hun eigen culturele verruiming als voor hun inbreng en aanwezigheid in de wereld.

Wie reeds jaren het culturele leven in Brussel volgt, moet ongetwijfeld hebben gevoeld hoe de groeiende Europese aanwezigheid een enorme stimulans heeft gegeven aan de kwantiteit en de kwaliteit van wat in deze stad wordt aangeboden.

Het feit dat zij hier maar tijdelijk zijn, dat zij een relatief hoog inkomen hebben en dat zij meestal minder familiale verplichtingen hebben, maakt dat de Europese en andere internationale ambtenaren verhoudingsgewijs intenser deelnemen aan het uitgaansleven van de stad. Dit maakt mogelijk dat heel wat culturele initiatieven worden genomen die anders in de Belgische hoofdstad niet leefbaar zouden blijken. Mag ik wijzen op één van de vele initiatieven van hoge kwaliteit, Europalia, die een aanzienlijke verrijking van ons cultureel aanbod uitmaakt en die anders niet hetzelfde niveau zou kunnen hebben bereikt.

Het is duidelijk dat de aanwezigheid van zoveel duizenden buitenlanders ook heel wat financiële implicaties heeft. Men schat dat zij ongeveer drie vierden

van hun salaris uitgeven in België. Zij betalen inderdaad sommige heffingen en belastingen, huurgelden, kosten voor onderwijs en diensten en natuurlijk hun eigen levensonderhoud. Hoeveel dit alles betekent is moeilijk te berekenen. Enkele jaren geleden werd het cijfer van 3 à 4 miljard B.F. vooropgezet voor de uitgaven van het Europese personeel te Brussel.

Door de uitbreiding van zes naar negen is dit cijfer ongetwijfeld nog heel wat gestegen. Deze grotere geldmassa heeft zeker een aantal prijzen opgedreven maar toch moet dit ook voor de werkgelegenheid een aanzienlijke betekenis hebben.

Aan de andere kant is onze hoofdstad, en door extensie in zekere mate het hele land, naast het gastland van de Gemeenschappen ook in zekere mate een symbool geworden voor een zekere conceptie van de Europese integratie. In het communautaire „jargon” betekent de uitdrukking „les institutions de Bruxelles” meer dan de zoveel duizend ambtenaren die met EUR-platen Brussel doorkruisen, al of niet goed luchtgekoelde lokalen bezetten en bijna wekelijks ministeriële delegaties begeleiden. Wij zijn minstens even zeer gehecht aan dit symbool voor een bepaalde conceptie van Europese benadering, werkwijze en besluitvorming. En wij zijn dit in ons eigen belang als een klein land, maar vooral om principiële redenen.

Zoals U ziet is het Europese perspectief vanuit Brussel gezien zeer druk en niet zonder enige vraagtekens. België heeft de reputatie in de Europese discussie meestal het dichtst aan te leunen bij de standpunten die door de Commissie van de Gemeenschappen worden ingenomen. Dit is wellicht het gevolg van het feit dat wij geen uitgesproken of eenzijdige belangen te verdedigen hebben en dus gemakkelijker ons perspectief op het Europese hebben kunnen afstemmen. Ook het feit dat een man als Spaak lange jaren onze Europese politiek heeft geleid, heeft daar zeker toe bijgedragen. En ten slotte is het wellicht zo dat de aanwezigheid van de Europese Gemeenschappen ons onbewust een bijzondere bezorgdheid heeft aangekweekt.

Het is uiteraard mijn wens dat de Brusselse burgers, en zij niet alleen, maar alle Belgen, waarvan recente opiniepeilingen toch weer hun beperkte Europese interesse bevestigden, zich duidelijker van hun verantwoordelijkheid zouden bewust zijn.

ER IS ALTIJD VEEL MEER MOGELIJK DAN DE KONSERVATIEVEN DENKEN EN VEEL MINDER DAN DE PROGRESSIEVEN HOPEN (HENDRIK BRUGMANS).

de Europese economische samenwerking

door professor R. VANDEPUTTE

De stichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (Verdrag van Parijs) was, na de Tweede Wereldoorlog, een grootste daad van Europese samenwerking: de zes aangesloten landen stemden er inderdaad in toe een deel van hun soevereiniteit prijs te geven. Het Verdrag van Rome (1957) waarbij de Europese Economische Gemeenschap (E.E.G.) werd tot stand gebracht, betekende een nieuwe en belangrijke etappe voor de toenadering tussen Duitsland, Frankrijk, Nederland, Luxemburg, Italië en België, al was er geen specifiek Europees orgaan voorzien dat een deel van de bevoegdheden van de aangesloten Staten zou overnemen. Het hoogste gezag behoort inderdaad, in de E.E.G., aan de Ministerraad toe: hierin hebben de Ministers van de zes landen zitting.

In minder tijd dan men zich had voorgesteld, slaagde de E.E.G. erin de tolgrenzen onder haar leden af te schaffen en een gemeenschappelijk toltarief tegenover derde landen toe te passen. Dit resultaat is alleszins merkwaardig en heeft voor België kostbare vruchten afgeworpen.

Meteen werd de gemeenschappelijke landbouwmarkt in het leven geroepen. Ze geeft aanleiding tot sommige kritiek: haar beleid is erg dirigistisch en ingewikkeld. De landbouwpolitiek van de E.E.G. wordt al te zeer door de vertegenwoordigers van de landbouw zelf bepaald. Ze is dus uiteraard conservatief.

Toch kan men, alles samen genomen, de Europese samenwerking op het gebied van de landbouw als een aanwinst beschouwen.

Op de vergadering van de Staatshoofden te Den Haag in december 1969, werd er beslist de modaliteiten van een economische en monetaire unie in te studeren. Men voelde aan dat de verworven resultaten konden verloren gaan, indien geen nieuwe vooruitgang werd geboekt.

Zo kwam de WERNER-groep tot stand. Voor de verwezenlijking van de economische en monetaire unie, werden drie op elkaar volgende stadia in het vooruitzicht gesteld. De samenwerking zou eerst op basis van vrijwillig aanvaarde maatregelen worden nagestreefd. Geleidelijk zouden echter beslissingen genomen worden waaraan alle leden zich moesten onderwerpen. De actie zou vooral op monetair en financieel gebied gevoerd worden, veel minder op het economisch vlak. Voor de munten zouden de noteringsmarges op de wisselmarkt vernauwd worden. Men zou voor de onrechtstreekse belastingen een zelfde wetgeving in voege brengen. Het vrij

kapitaalverkeer en de eenmaking van de kapitaalmarkten waren absolute vereisten. Aan de monetaire politiek en aan de kredietpolitiek zou een gelijklopende oriëntering worden gegeven. De Ministers van Financiën zouden regelmatig bijeenkomen om de grote lijnen van hun respectieve begrotingspolitiek aan elkaar te toetsen.

In het begin van 1971 werd er beslist met de uitvoering van deze maatregelen een aanvang te maken.

Doch een belangrijke gebeurtenis die de plannen volkomen in de war stuurde, deed zich plotseling voor. De Verenigde Staten besloten dat de dollar onomwisselbaar zou zijn en dat hun munt zou vlotten. De Europeanen deden een poging om, in deze monetaire storm, hun krachten samen te bundelen. Zij besloten dat hun valuta onder elkaar binnen enge noteringsmarges zouden behouden worden. Met andere woorden, vaste pariteiten zouden voor de Europese munten onderling gehandhaafd worden en samen zouden ze vlotten tegenover de dollar.

Engeland, Ierland en Denemarken waarvan de toetreding tot de E.E.G. in het vooruitzicht stond, sloten zich bij dit akkoord aan (Bazel-akkoord). Doch helaas! Verschillende landen waren niet in staat de overeenkomst toe te passen omdat hun munt te zwak bleek te zijn en al te aanzienlijke steun op de wisselmarkt behoefde. Werden aldus, na elkaar, afvallig, Engeland, Ierland, Italië en Frankrijk.

De landen die aan het Bazel-akkoord getrouw bleven, konden niet meer beschouwd worden als representatief voor Europa. Sinds juli 1975, is Frankrijk echter opnieuw tot het akkoord toegetreden, wat het uitzicht enigszins verbetert.

In de loop van de laatste jaren, is er tussen de landen van de E.E.G. geen toenadering geweest, maar eerder een verwijdering. Van het WERNER-plan is niets terechtgekomen. Het petroleumprobleem heeft iedere Europese Mogendheid verplicht een eigen politiek te volgen. Terwijl Duitsland, Nederland, België en Luxemburg het evenwicht van hun lopende balansen konden handhaven niettegenstaande de verviervoudiging van de prijs van de ingevoerde aardolie, was zulks helemaal niet het geval voor Frankrijk, Engeland en Italië. Deze landen gingen dus in het buitenland eigen leningen aan.

De waarde van de valuta kende, op de wisselmarkten, een uiteengetrokken verloop. De Franse frank was in 1974 zwak, maar herpakte zich in 1975. De lire, maar vooral het pond, werden ongunstig genoteerd.

De D-Mark, de gulden, de Belgische frank, bleven sterke munten.

Ook het inflatievraagstuk had zijn eigen aspecten in ieder land. Duitsland wist de stijging van de prijzen op merkwaardige wijze in bedwang te houden. De inflatiegraad verschilde zeer van land tot land: op een jaar tijds zijn de detailprijzen in Engeland met veel meer dan 20 % gestegen, terwijl Duitsland de 6 of 7 % niet overschrijdt.

Een sterk Europees economisch gezag zou vermoedelijk nodig zijn om de uit elkaar lopende staathuishoudkundige gegevens naar elkander toe te halen. Met andere woorden, de verzaking aan een goed deel van de Staatsovereïniteit, lijkt onontbeerlijk. Daarvan is praktisch geen sprake.

De versterking van de macht van het Europees Parlement en de terugkeer naar het treffen van bepaalde maatregelen met een gekwalificeerde meerderheid der stemmen in de Ministerraad (en niet met eenparigheid) zijn stappen in de goede richting, maar ze volstaan zeker niet.

Het ergste is dat onder de volkeren van Europa, de Europese gezindheid verloren gaat, zoals het nog gebleken is uit recente opiniepeilingen. De volkswil is een onontbeerlijke vereiste om de gezagdragers aan te sporen en tot realisaties te dwingen.

De vooruitzichten voor de Europese eenmaking zijn derhalve niet rooskleurig. En toch mogen wij niet opgeven. Vooral voor kleine landen als België, hangt de economische welvaart in ruime mate af van een nauwe samenwerking met anderen.

Iedere keer als u de draadjes van een fles champagne losfriemelt...

moet u eigenlijk even aan Bekaert denken. Da's aardig. Want Bekaert is een draadfabrikant met bijna 100 jaar ervaring. En met industriële en commerciële vertakkingen over de vijf continenten. Zonder Bekaert zouden er geen draadjes voor die champagnekurk zijn. Geen veren voor een stoel. Geen spaken voor uw fiets. Geen draad voor een brilmontuur. Geen snoer voor uw scheerapparaat. En noem maar op. Tja, zonder draad zou de wereld er heel anders uitzien.

**Bekaert blijft,
want draad is onvervangbaar.**

N.V. Bekaert S.A. B 8550 Zwevegem, België

B
BEKAERT

afdeling Brussel

Verslaglijst van de vergaderingen van 1974-1975

Traditiegetrouw werd de werking van het nieuwe academisch jaar ingezet met een deelname, op nationaal vlak, aan een „V.V.A.-concert” van het „Festival van Vlaanderen” te Brussel. Het *concert met de „Wiener Philharmoniker”*, onder leiding van Claudio Abbado, werd gepatroneerd door de Nederlandse Commissie voor Cultuur van de Brusselse Agglomeratie, die ons achteraf een receptie aanbood.

De eerste bijeenkomst op 9 oktober 1974 ingericht door V.V.A.-Brussel in samenwerking met de A.N.V.-afdeling Brussel en het Oud K.S.C., bood ons de gelegenheid de bekende *privékunstverzameling van de Bank van Parijs en de Nederlanden* te bezoeken.

De heer Maurits NAESSENS, op dat ogenblik voorzitter van deze bankinstelling had welwillend aanvaard ons ten geleide over de kunstverzameling en zijn mecenaat te onderhouden.

Op zaterdag 12 oktober hebben wij, tijdens een *autocartocht door het bedreigde Zuid-West Brabant*, het prachtige landschap tussen de Geuze- en Breugelroute kunnen bewonderen, en werden wij ontvangen door graaf de Jonghe d'Ardoye, op zijn domein Revelingen, een laatste buffer tegen het opdringerige Waals-Brabant.

Op 22 november werd een *kennismaking vat Suriname* gepland, film en causerie zouden gehouden worden door gevolmachtigd minister R. A. Ferrier, vertegenwoordiger van Suriname bij de E.E.G., die of duistere redenen niet op zijn verbintenis mocht of kon ingaan. Deze vergadering viel niet in het water dank zij de bereidwilligheid van de Brusselse A.N.V.-afdeling, die ons als volleerd gastheer had uitgenodigd op haar plechtige vergadering ingericht ter herinnering aan de *50ste verjaardag van het overlijden van haar stichter Hipoliet Meert*; de receptie achteraf deed ons de opgelopen „Surinaamse desillusie” enigszins vergeten.

Het moet zijn dat onze leden weinig „consumption-minded” zijn, want waar wij voor de andere vergaderingen steeds op een ruime belangstelling (60 tot 100 aanwezigen) hebben kunnen rekenen, werd de causerie: *macht en onmacht van de consument*, door de heer E. STEVENS, lid van de studiegroep van het Landelijk Verbond der Christelijke Coöperatieven, door een eerder beperkte groep belangstellenden en „harde sympatisanten” bijgewoond. Een superstitieuze datum (vrijdag 13 december), en de nabijheid van de kerst- en nieuwjaarsvieringen zijn hier wellicht niet vreemd aan geweest.

Dit heeft ons echter niet belet om naar een seizoen-hoogtepunt te stevenen, toen op 5 februari 1975, mr. Frans VANDERELST, in aanwezigheid van een aantal vooraanstaande politieke personaliteiten, ons *de figuur van Hendrik Elias* voorstelde. Dat het hier ging om een zeer belangrijke lezing, gehouden in de Kredietbank te Brussel, wordt bewezen door het uitvoerig artikel dat Gaston DURNEZ er in *De Standaard* heeft menen te moeten aan wijden. In dit geval geldt zeker het gevleugelde gezegde dat de afwezigen ongelijk hadden.

De volgende prestatie ging over *cultuurverscheidenheid en politiek beleid in Zuid-Afrika*, door dr. F. J. du T. SPIES, ambassadeeraad voor cultuuraangelegenheden van de Zuidafrikaanse Ambassade. Dat de aangekondigde spreker verstek liet gaan op die bewuste 21 februari en zich liet vervangen, deerde het V.V.A.-publiek schijnbaar niet. Reden hiervoor was allicht de receptie in het hotel „Carlton” te Brussel.

„Verhelderend” was de maart-causerie, gehouden in de salons van het gelijknamig restaurant („Helder”), door de heer SEVENANTS, voorzitter van „BAND”, de organisatie van en voor de Vlamingen in Wallonië, onder de titel: *De Vlaming in Wallonië, ook een emigrant?*

In april gingen wij nog maar eens op de geschiedkundige toer, en wel voor de periode tussen de twee wereldoorlogen. Op 25 april belichtte dr. Guido PROVOOST *het Frans-Belgisch militair akkoord van 7 september 1920 en zijn invloed op de Belgische buitenlandse, binnenlandse en militaire politiek (1920-1937)*.

Tot slot van onze seizoenwerking werden wij (voor het eerst?) onder de arm genomen door de Generale Bankmaatschappij, die ons haar groot auditorium in de Koningsstraat ter beschikking stelde voor een causerie van prof. dr. R. M. VANDEPUTTE, eregouverneur van de Nationale Bank over: *Moeilijkheden en Tegenslagen inzake Europese Eenmaking*.

Wellicht mag dit beschouwd worden als symptomatisch voor de opportunistische bereidheid van sommige Brusselse kringen om met de Vlaamse economische macht rekening te houden. De lezing zelf was in vele opzichten revelerend o.m. voor het klimaat waarin men de belangrijke Europese onderhandelingen pleegt te voeren. Ook de receptie die ons achteraf in de hal der wandtapijten werd aangeboden beantwoordde volledig aan de welhaast vermaarde verwachtingen van de Brusselse V.V.A.-afdeling.

lic sc. informaticus Leo DEKLEERMAEKER,
waarnemend secretaris.

afdeling Oost-Brabant

Verslag academiejaar 1974-1975

Het academiejaar werd op luisterrijke wijze ingezet met een voordracht gegeven door Prof. Dr. G. EYSKENS, Minister van Staat, met als onderwerp *De Hervorming van de Staat*. Met meer dan gewone belangstelling volgden de talrijke aanwezigen de boeiende uiteenzetting van deze eminente persoonlijkheid. Ook de pers was ruim vertegenwoordigd. In een gemoedelijke sfeer werden achteraf tal van vragen op de spreker afgevuurd. Een leerrijke avond, om niet gauw te vergeten.

In november onderhield Prof. Dr. S. AMELINCKX, Adjunct-Directeur-Generaal Studiecentrum Kernenergie te Mol, ons over *Energieproblemen*, waarbij dan vooral de problemen van de kernenergie werden behandeld. Prof. Amelinckx toonde met cijfermateriaal aan dat de kernenergie ons voor eeuwen kan voorzien, en bovendien een hoge graad van veiligheid bereikt. Desondanks bleek uit de vele vragen, dat tal van aanwezigen hier niet volledig van overtuigd waren.

Een nieuwe activiteit besloot het jaar 1974, nl. een wijnproefavond met een uitgebreide uiteenzetting over wijn. Een bekwame begeleider bij de degustatie bleek de Heer E. COCQUYT, leraar wijnkunde en nationaal secretaris van de Vlaamse Wijngilde. Drie Bordeauxwijnen, Pomerol, Lalande-Pomerol en Saint-Emilion, werden geproefd en vergeleken. Als eregast mochten wij de Heer Y. DUBOST, burgemeester van Pomerol, begroeten. Na een paar glazen raakte de stampvolle zaal in de juiste stemming om op deskundige wijze de aangeboden, uitstekende wijnen te 'degusteren'. De vriendschapsbanden tussen de leden werden die avond heel wat verstevigd.

Op 17 januari verwelkomden wij Mevrouw Nelly MAES, Volksvertegenwoordiger, die het Jaar van de Vrouw, voor ons inzette met een spreekbeurt over, hoe kan het anders, *De vrouw in de politiek*. Mevrouw Maes benadrukte in haar betoog de achteruitstelling van de vrouw in alle domeinen van het sociaal leven, en ook in de politiek, ondanks hoopvolle uitzonderingen hier en daar. Achteraf werden, vooral door mannen, nog vele vragen gesteld.

In februari, en dit was reeds de 20ste ontmoeting van V.V.A.-Oost-Brabant, beluisterden wij Dr. G. PROVOST, die het onderwerp van zijn doctoraat, nl. *Het Frans-Belgisch militair akkoord van 7/9/1920, en zijn invloed op de Belgische buitenlandse, binnenlandse en militaire politiek, 1920-1937* kwam uiteenzetten. Voor een uitgelezen publiek werd het een boeiende avond, waarbij de niet officiële doch realiteitsgetrouwe versie van de tussenoorlogse ge-

schiedenis werd bekendgemaakt. Door een wetenschappelijke benadering van de feiten, en door zich uitsluitend op historische documenten, waarvan een groot deel zeer moeilijk toegankelijk waren, te steunen, wist Dr. Provost op onweerlegbare wijze het politiek spel en de politieke handel van destijds bloot te leggen, en onrechtstreeks aan de kaak te stellen.

De laatste voordracht greep plaats op 18 april. Gast spreker was Prof. Dr. M. SEBRUYNS, die het talrijk publiek op zeer humoristische en onderhoudende manier voorlichtte over *De wetenschappelijke verklaring van de droom*. Velen zullen na deze avond meer dan één nacht hebben wakker gelegen !

En tenslotte worden de activiteiten van dit jaar op sportieve manier beëindigd op 8 juni met een wandeltocht in de Voerstreek.

Alles bijeengenomen was dit derde activiteitsjaar zeer positief. De bijeenkomsten werden druk bijgewoond, het aantal leden bleef gestadig stijgen, de band tussen de leden werd hechter. De pers was op al onze activiteiten aanwezig, en vele activiteiten werden in de kranten aangekondigd of beschreven.

Ook met de dienst Pers en Voorlichting van de K.U.L. werden nauwe contacten onderhouden. Het bestuur vergaderde regelmatig, telkenmale bij een ander bestuurslid. Dr. juris V. VALKENIERS nam als raadslid wegens tijdgebrek ontslag, en werd opgevolgd door Lic. klassieke filologie J. PEETERS.

Op de laatste bestuursvergadering werd het programma 1975/'76 opgesteld (de vermelde sprekers dienen nochtans nog aangesproken te worden) :
oktober : een politieke figuur opent het academiejaar
november : jaarvergadering te Steenokkerzeel en Piet DE PAUW (TAK) over taaltoestanden

december : champagne-avond.

januari : R. BOUDENS : Kard. Mercier en de Vlaamse Beweging

februari : J. DAISNE

maart : een economisch onderwerp in functie van de actualiteit

april en mei : nog niet bepaald.

Het bestuur voor 1975-1976 ziet er uit als volgt :

voorzitter : Dr. ir. Jan KRETZSCHMAR

secretaris : Lic. toegep. economie Philippe DEPRAETERE

penningmeester : Lic. Tandarts Hugo DEGREEF

raadsleden : Lic. Germaanse Fil. Dis FAGOT

Lic. Klassieke Fil. Jozef PEETERS

Ph. DEPRAETERE, secretaris.

van wapenbroeders...

...en zusterorganisaties

Persmededeling

In het Staatsblad van 1 mei jl. verschenen de statuten van het op 11 februari jl. opgerichte Karel Bulsfonds. Deze vereniging, die de naam draagt van de laatste Vlaamse burgemeester van Brussel, heeft als doel de handhaving en de promotie van de Nederlandse taal en cultuur in de gebieden waar deze taal en cultuur met andere talen en culturen gekonfronteerd wordt, en namelijk in Brussel, langsheen de taalgrens in België, en in Wallonië.

Het Fonds zal zich vooral bewegen op eigentijdse culturele terreinen en de uitwisseling met andere culturen nastreven. Het wil op een niet-partijpolitieke en pluralistische wereldbeschouwelijke grondslag een aktieterrein bieden voor degenen die geestelijk tot de Vlaams-nationale strekking behoren en hun vertegenwoordiging, naast deze van de andere culturele organisaties, in alle raden en instellingen verzekeren.

Voorzitter van het Fonds is Notaris Hans Berquin
Ondervoorzitter-Penningmeester : Ir. Paul Meulemans
(voorzitter V.V.A.-Brussel)

Afgevaardigd beheerder : Karel Pinkhof

Secretaris : Yvo Peeters

allen uit de Brusselse agglomeratie.

Plaatselijke afdelingen van het Karel Bulsfonds werden reeds opgericht in de gemeenten Schaarbeek, St.-Lambrechts-Woluwe en Koekelberg.

De zetel is gevestigd Koningsstraat 192 (kamer 31)
1000 Brussel.

Beginselverklaring van het Karel Bulsfonds

In de statuten werd het doel van het Karel Bulsfonds als volgt omschreven :

„Het doel is in de eerste plaats de handhaving en de promotie van de Nederlandse taal en cultuur in de gebieden waar deze taal en cultuur met andere talen en culturen gekonfronteerd wordt, en namelijk in Brussel, langsheen de taalgrens in België en Wallonië.

Het Fonds zal zich vooral bewegen op eigentijdse culturele terreinen en de uitwisseling met andere culturen nastreven. Het wil op een niet-partijpolitieke en pluralistische wereldbeschouwelijke grondslag een aktieterrein bieden voor degenen die geestelijk tot de Vlaams-nationale strekking behoren en hun vertegenwoordiging, naast deze van de andere culturele organisaties, in alle raden en instellingen vertegenwoordigen.”

Deze tekst is tegelijkertijd duidelijk en bondig. Het kan volstaan hem enigszins te expliciteren.

1. Het K.B.F. is specifiek en uitsluitend cultureel. Hoe moeilijk het ook is culturele aangelegenheden te onderscheiden en af te scheiden van andere, sociale, economische en politieke, toch zal het K.B.F. zich op het culturele terrein bewegen, en zich zorgvuldig onthouden van akties of stellingnamen op andere terreinen.
2. Het doel is de Nederlandse taal en cultuur te handhaven in Brussel, langsheen de taalgrens en in Wallonië. Wat Brussel betreft, wordt uitgegaan van de vaststelling dat in deze historisch Vlaamse stad een Vlaamse gemeenschap gehandhaafd bleef niettegenstaande de verfransing. Door een culturele aktie kan deze gemeenschap verder versterkt worden. Dit is ook juist voor de Vlamingen langsheen de taalgrens en voor de in Wallonië woonachtige Vlamingen.
3. In deze gebieden en inzonderheid in Brussel is ook een promotie van de Nederlandse taal en cultuur mogelijk. Gedeeltelijk verfransten kunnen opnieuw de aantrekkingskracht van deze taal en cultuur ondergaan, en in de Vlaamse gemeenschap worden gereïntegreerd. Dit moet op de eerste plaats op cultureel gebied gebeuren, waartoe het K.B.F. zich beperkt en waar deze aktie overigens tot nog toe werd verwaarloosd.
4. Het K.B.F. zal zich bewegen op eigentijdse kultuurgebieden. Het zal zich zoveel mogelijk onthouden van traditionele vormen van kultuurverspreiding en zich bewegen op nieuwe, weinig ontgonnen terreinen. Een voorbeeld uit de vele zijn de culturele aspecten van stadshernieuwing en ruimtelijke ordening.
5. Een grotendeels onontgonnen terrein is ook de uitwisseling met andere culturen. Zij ligt voor de hand vermits het K.B.F. in gemengde gebieden werkzaam zal zijn. In deze gebieden willen wij de Nederlandse taal en cultuur niet beschermd afzonderen, maar in een levendige mededinging en uitwisseling met andere culturen laten treden.
6. Het was bijna overbodig uitdrukkelijk te verklaren dat het K.B.F. geen partijpolitiek karakter heeft, daar het zuiver cultureel is. Dit neemt niet weg dat de inspiratie van het K.B.F. Vlaams-nationaal is, niet politiek, maar radikaal en prioritair flamingantisch. Men stelt trouwens vast dat ook het Willemsfonds, het Vermeylenfonds, het Davidsfonds en het Masereelfonds een specifieke wereldbeschouwelijke en/of ideologische inspiratie hebben. Aldus vult het K.B.F. een leemte en neemt het een eigen plaats in.
7. Met de andere fondsen en met praktisch alle culturele verenigingen heeft het K.B.F. zijn democratische grondslag gemeen, nogmaals niet in de betekenis van een politieke stellingname, maar in het besef dat dit ook de enig mogelijke grondslag is voor een vrije culturele aktiviteit. Van de andere fondsen onderscheidt het zich dan weer door zijn wereldbeschouwelijk pluralisme, dat direkt volgt uit en vereist wordt door zijn eigen Vlaams-nationale opvatting.
8. De vertegenwoordiging van zijn opvattingen en aktie, naast de andere fondsen, in allerlei instellingen en raden is in onze tijd van toenemende overheidstussenkomst op cultureel gebied noodzakelijk geworden. Zij werd daarom uitdrukkelijk vermeld.

V.V.O. Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel

Grote Markt 18, 1000 BRUSSEL.

Motie

Brussel, 8 september 1975.

Organiseert de regering de werkloosheid in Vlaanderen ?

Het Studiebureau van de Westvlaamse Economische Raad komt zopas de aandacht van de publieke opinie te vestigen op de onderbezetting van het administratief en onderwijsapparaat in West-Vlaanderen. Het stelde o.m. vast dat indien de tewerkstelling in het onderwijs in West-Vlaanderen op rijksniveau zou gebracht worden dit een bijkomende tewerkstelling van 5.800 personen zou betekenen.

Het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel kan zich alleen maar verheugen over de belangstelling van de Westvlaamse Economische Raad voor de problematiek van de administratieve onderbezetting in Vlaanderen, vergeleken met Wallonië.

In het onderwijs waren in Wallonië op 30 juni 1974 99.738 leerkrachten te werk gesteld. In Vlaanderen slechts 149.735. Ware er in verhouding tot de bevolking evenveel leerkrachten te werk gesteld in Vlaanderen als in Wallonië dan betekende dit werkgelegenheid meer voor **20.000 leerkrachten**.

In de overige overheidssectoren werkten 119.502 mensen in Wallonië, 173.968 in Vlaanderen. Een gelijke behandeling van Vlaanderen zou **30.000 betrekkingen** meer betekenen.

In totaal wordt Vlaanderen t.o.v. Wallonië dus benadeeld met **50.000 betrekkingen**.

Het V.V.O. veroordeelt met klem deze diskriminatie van Vlaanderen tegenover Wallonië en eist dat de regering onverwijld de nodige maatregelen zou nemen om beide gewesten op gelijke voet te behandelen, des te meer daar wij leven in een tijd van groeiende werkloosheid, waarin het probleem van de tewerkstelling van de Vlaamse jongeren die definitief de school verlaten zich zo prangend stelt.

Het V.V.O. heeft reeds op 16 juli 1975 de aandacht van de Minister voor Vlaamse Aangelegenheden op deze wantoestanden gevestigd en een actie gevraagd

om dit te verhelpen. Het betreurt daarop niet het minste antwoord te hebben ontvangen.

Tewerkstelling in de overheidssector op 30 juni 1974 (gegevens van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid)

	Staat	Provin- ciën	Gemeen- ten	Ander gesubsidi- eerd onderwijs	Andere	Totaal
Vlaanderen	148.481	5.564	72.457	92.451	4.750	323.703
Wallonië	102.539	12.887	54.344	45.742	3.728	219.240
Brussel- Hoofdstad	119.840	2.508	36.707	19.693	2.146	180.894
Totaal	370.860	20.959	163.508	157.886	10.624	723.837

Persbericht

Brussel, 16 september 1975.

Het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel drukt zijn verontwaardiging uit over de inmenging van de P.S.C.-Brussel in de problemen van Vlaams-Brabant. Het herinnert de Brusselse franstaligen eraan dat de belangrijkste wijziging aan de taalwet van 1932 in 1963 aangebracht bestond in de **definitieve** vastlegging van de taalgrens. Daarop kan niet meer teruggekomen worden, ook niet wat betreft Brussel-Hoofdstad.

Het vraagt dat de Vlaamse regeringspartners on dubbelzinnig de vertegenwoordigers van de Brusselse P.S.C. in de regering voor de keuze zouden plaatsen op deze definitieve vastlegging van de taalgrens niet meer terug te komen, zo niet uit de regering te treden.

Het betreurt ook dat het partijbestuur van de P.S.C. de grenzen van Brussel schijnt te willen herbespreken in een gesprek van gemeenschap tot gemeenschap en dit vooral op een ogenblik dat medegedeeld wordt dat de P.S.C. en de C.V.P. naar mekaar toegroeien.

Het V.V.O. vraagt aan de P.S.C. en aan de andere Waalse partijen of partijfrakties hun instemming te betuigen met het voorstel van de oprichting van een provincie Vlaams-Brabant, ten einde de toestand op dit punt eens en voorgoed duidelijk te stellen.

Door een **VOERSTREEKKALENDER** te kopen helpt U fondsen verzamelen voor de verkiezingsstrijd 1976.

Gemaakt door een Voerenaar met motieven uit de Voerstreek is hij een dokument !

De meeste leden kregen een rondzendbrief met girobiljet om hem te bestellen. Doe het dadelijk, het is een gebaar van solidariteit !

Wie geen brief ontving of vergat te bestellen kan dat nog langs V.V.A.-Limburg door per exemplaar, F 100 te bezorgen op onze rekening 453-6057071-93.

Met andere gemeentevadersen keert het tij dáár snel.

ingekomen stukken

Onderstaande nota, uitgegeven door het sekretariaat van de Volksunie, dateert reeds van 24 januari 1975, maar is tot op heden onverminderd aktueel gebleven. Haar aktualiteit is zelfs toegenomen, wanneer wij bedenken dat de in de nota geschetste politieke impasse, wellicht aan de basis ligt van het zoeken naar andere oplossingen en van het houden van vertrouwelijke besprekingen, die toen zij onlangs openbaar werden gemaakt, ook in de Volksunie zelf heel wat stof hebben doen opwaaien.

NOTA

Het wetsvoorstel tot splitsing van het kiesarrondissement Brussel werd in de Senaat sine die, d.i. voor onbepaalde tijd verdaagd.

Sommige Vlaamse politici, hierin gevolgd door bepaalde persorganen verdedigen deze houding met het argument dat dit probleem slechts een onderdeel vormt van het geheel der Vlaams-Waalse problemen en dus slechts moet gesteld worden in een globale onderhandeling van gemeenschap tot gemeenschap.

Deze stelling komt er op neer te aanvaarden dat geen enkele Vlaamse eis nog aan bod kan komen in afwachting van dergelijke globale onderhandeling waarvan niemand weet wannéér zij plaats zal vinden en in welke omstandigheden. Intussen is Brussel tot derde „gewest” geproclameerd zonder ingebouwde waarborgen voor de Vlamingen en staat daartegenover niets dat van aard is om de Frans-Brusselse eigengereidheid te counteren. Bovendien moet men beseffen dat in globale omstandigheden Vlaanderen de meest eisende partij zal en moet zijn, gelet op de ongunstige onderhandelingspositie waarin de grondwetsherziening en de regeringspolitiek de Vlamingen heeft gebracht, meer speciaal wat Brussel betreft.

Hoe meer deel-problemen men in het zgn. globaal pakket onderbrengt hoe moeilijker de onderhandelingspositie van de Vlamingen bij toekomstige „globale” onderhandelingen zal zijn. De splitsing van het kiesarrondissement Brussel wordt in de regeerverklaring niet vermeld en er werden desbetreffend door de regering geen verbintenissen aangegaan. Het komt wél voor in de verkiezingsprogramma's van de V.U., de C.V.P., de P.V.V. en de Rode Leeuwen. Het parlement zou zich bijgevolg vrij moeten kunnen uitspreken.

Deze uitspraak beletten komt er op neer te stellen dat de Vlaamse meerderheid in het Parlement op

geen enkel ogenblik meer kan spelen wanneer sommige franstaligen zich verzetten. Bovendien zal deze houding de franstaligen stijven in hun mening dat zij hun minderheidswil toch altijd zullen kunnen opdringen. Het zou met het oog op de psychologische evolutie in Brussel uiterst nuttig geweest zijn, indien de franstaligen hadden kunnen vaststellen dat de Vlaamse politieke wil in overgrote meerderheid de splitsing van het kiesarrondissement eist.

De ervaring niet alleen het amnestie voorstellen, maar zelfs met zeer bescheiden voorstellen tot rechtekking van absurde anomalieën in de repressie en epuratie-wetgeving (bvb. voorstel Olaerts inzake militaire pensioenen) bewijst hoe zeer de stelling van de „globalisering” de Vlaamse politieke aktie verlamt. Ook daar werd de globalisatie ingeroepen om het kleine voorstel te kunnen verwerpen terwijl anderzijds het globale voorstel op de onwil van de franstaligen stuit en de eerste-minister erkende dat de regering voor het globale probleem niets kan noch wou doen.

In het regeringsprogramma is geen enkele konkrete eis van de Vlaamse Beweging opgenomen. Wanneer het parlement bovendien door verwijzingen naar „globalisaties” buiten spel geplaatst wordt dan bevestigt men meteen dat Vlaanderen voor zijn specifieke eisen niets van het huidige parlement heeft te verwachten.

Hugo SCHILTZ
Voorzitter Partijbestuur

COLLEGE VAN VOORLICHTINGSAMBTEAREN BIJ HET NEDERLANDSTALIG UNIVERSITAIR ONDERWIJS IN BELGIË

PERSMEDEDELING

Gemeenschappelijk initiatief van voorlichting over de Vlaamse Universiteiten

Het College van Voorlichtingsambtenaren bij het Nederlandstalig Universitair Onderwijs in België werd opgericht op 6 juni 1972. Het is een feitelijke vereniging die zich tot doel stelt de problemen te bespreken in verband met de universitaire voorlichting, het uitwisselen van ervaringen over gemeenschappe-

lijke problemen, het aktiveren van de betrekkingen met de pers, het bevorderen van informatie over wetenschappelijke manifestaties en het stimuleren van contacten met andere universiteiten in binnen- en buitenland. De voorlichtingsambtenaren van de instellingen, Nederlands taalstelsel, vermeld in de wet op de financiering van het universitair onderwijs, maken er deel van uit.

Met de bekommernis een globaal overzicht te geven van het nederlandstalig universitair onderwijs in België heeft COVONU een vouwblad uitgegeven. Dit vouwblad „Universitaire studies in Vlaanderen” is verstuurd door de zorgen van het Bestuur van het Hoger Onderwijs en het Wetenschappelijk Onderzoek naar hogere secundaire scholen, van het rijk of gesubsidieerd, en naar alle Centra voor Psycho-medisch Onderzoek (PMS-Centra) van het nederlandstalig stelsel. Ook bij de Vlaamse universiteiten kan dit vouwblad bekomen worden.

Het vouwblad geeft zowel inlichtingen inzake de mogelijke studierichtingen aan de onderscheidene universitaire instellingen als informatie inzake inschrijvingsmodaliteiten, wettelijke en wetenschappelijke graden en dies meer.

Deze informatie is kosteloos verkrijgbaar bij de boven vermelde scholen, centra en instellingen.

ALGEMEEN NEDERLANDS VERBOND

Hoofdkantoor : Surinamestraat 28, 's-Gravenhage
Telefoon : 070 462411 – Postrekening : 38825

Aan de secretaris van het
Verbond der Vlaamse Academics
Em. Jacquainlaan 126
1000 BRUSSEL – België

Mijnheer de Secretaris,

In „Vivat Academia” nr. 18, augustus 1975, lees ik op bladzijde 8, eerste kolom onder het tussenkopje Vlaams Volksbeweging :

„Wij laten dan ook gaarne de Vlaamse tekst volgen”.

In alle bescheidenheid, strikt persoonlijk opgemerkt, heb ik mij daarover verbaasd.

Een Vlaamse tekst ? Juister lijkt mij :

„Wij laten dan ook gaarne de Nederlandse tekst volgen”.

Ik hoop dat U mij deze opmerking niet kwalijk neemt. Het is allerminst mijn bedoeling spijkers op laag water te zoeken. Maar ik meen dat juist Uw tijdschrift op dit stuk van zaken niet mag uitglijden.

Met gevoelens van hoogachting,
G. GROOTHOFF, directeur.

en wij antwoorden :

„waarvan akte ...van volmaakt berouw.” (Redactie)

**krijg je
wel genoeg
voor
je geld ?**

Uitzonderlijk hoge interest voor
beleggingen op termijn.

Voor het geld dat je gedurende
een bepaalde tijd niet nodig hebt,
heeft de Kredietbank soepele be-
leggingsformules met uitzonderlijk
hoge interest namelijk : **Kasbons en
Termijnrekeningen.**

 KREDIETBANK

personalia

OVERLIJDENSBERICHTEN

Michel van de Maele, longarts, broer van dr. juris Roger van de Maele, schoonbroer van advocaat Jozef De Jaegere, geb. te Bellegem op 25.9.'19 en overleden te Oostende op 3.8.'75.

Remi Vandeputte, chirurg, vader van o.a. advocaat Hugo Vandeputte, Aartrijke en dr. med. Remi Vandeputte, Oostende, geb. op 31.12.'02 en overleden op 14.8.'75 te Izegem.

Paul Thevelin, kinderarts, broer van ere-notaris Emile Thevelin uit Mesen, schoonbroer van dr. med. Marcel Iserbyt en mevrouw Gerard Iserbyt, geb. te Reningelst op 17.6.'95 en overleden te Roeselare op 15.8.'75.

Frans Vandervaren, dr. med., oud-burgemeester van Hoeilaart, geb. te Hoeilaart op 1.1.'90 en overleden te Hoeilaart op 3.9.'75.

Robert Neesen, vader van o.a. Viktor Neesen, prof. dr. jur. + dr. hw., geb. te Zepperen op 2.3.'93 en overleden te Sint-Truiden op 14.9.'75.

HUWELIJKEN

Luk Rochtus, lic. in de rechten en in het notariaat en **Lieve Staessen**, apoteker, huwden op zaterdag 27 september 1975 te Mechelen.

GEBOORTEN

Valerie, tweede kindje van de heer en mevrouw Philippe Depraetere, lic. t.e.wet., sekretaris van afdeling Oost-Brabant, geb. op 4.8.'75, te Leuven.

Hendrik, eerste kindje van dr. sc. en mevrouw Herman van Dael, geb. te Kortrijk op 7.8.'75.

Ruth, eerste kindje van dr. med. en mevrouw Marc Allewaert, geb. te Kortrijk op 5.9.'75.

Frederico, eerste kindje van lic. germ. fil. en mevrouw Marc Bisschop, geb. te Kortrijk op 22.9.'75.

GELUKWENSEN

Antoon Vermeire, drs. germ. fil. uit Hasselt promoveerde op 2 oktober jl. tot 'Master of Arts in Linguistics for English Language Teaching' aan de universiteit van Lancaster (Groot-Brittannië).

Aanbevolen voor :

KREDIET

BELEGGINGEN

SPAAR- EN VOORZORGENSTELSEL

n.v. SPAARCENTRALE

Voorzitter : E. F. BRIEVEN

Private Spaarkas

Gesticht in 1917

H. Jasparlaan 113 - 1060 Brussel